

SAN MARCOS

Jaayhui'my Jadu'n Nej Jesucristo

Ytun Yjajti

¹ Jadu'n oga'ñ chondacy je oybi ayuc t̄iy'ajt jadu'n nej Jesucristo, je Dios y'ung ytun etz yjajti.

² Je Dios y'ayucnajtzcapxiihybi je Isaías jecy'ajty jayhui'my jadu'n nej Dios nimay je Cristo:

Nguexaamyich iich ngogapxy jayijp ma nidüg nidüg cajp ma miich mnicxa'ñ jac'axam, jigix jēb je cogapxy nimähuipy je jāy ajcxy co huen nayñi'ixiyyigixy ma yjot yhuinma'ñ miid miich ycixpi, jadu'n nipaady nej jihuñy jāy ajcxy ni'ixiy tü'aa co tūg rey yjäda'ñ.

³ Nañ jadu'n jadüg it Isaías jayhui'my jada ayuc ma jadu'n yminañ:

Jim mijtigiduum jāy ajcxy midoy co tūg jāy y'ayuccapxhuäcxy, jadu'n yminañ: "Nayñi'ixiyyigixy ma mjot mhuinma'ñ ajcxy jaydēb naybaatim miid ajt nHuindzin Dios. Ixmájtzcixy yi mijibicjot mijibic-huinma'ñ. Jadiu'n nipaady nej jāy ajcxy yajtiy tü'aa huidibi ooy y'adijy y'a'och."

⁴ Jim mijtigiduum anajty Juan je Bautista miñ e ytigiiy mayjāy yajniibejtpi. Chi Juan capxhuäcxy Dios y'ayuc ma je mayjāy ajcxy huidibi anajty mimbi niiibejtp. Juan ayuc capxhuäcx co copicy co jāy ajcxy huen jothuimbíjtcixy etz ixmájtzcixy ajcxy je yjibichuinma'ñ, etz niiibejtcixy, jigix jēbi Dios yhuinmecxiib ajcxy ypocy. ⁵ Tūg'óciy je

mayjäy ajcxy huidibí anajty tzínaayb jím Judea ñaaxjot etz jím Jerusalén mimb anajty ajcxy ma Juan, e y'amidoo'ijty anajty ajcxy je'y'ayuc. Co je jääj ajcxy capxpídzíimy nej anajty ypocytúngíxy, chi Juan yajniibejty ajcxy ma je Jordán mijnií.

⁶ Juan hue' anajty yhuit'ajtpy camello níbiyc, e nañ jéyim anajty miid ñayhuíñyii, e hue' anajty yjicx'ajtpy mu' etz uxpag. ⁷ Juan ycapxhuäcxyp anajty Dios y'ayuc ma je mayjäy, e yminañ:

—Iich jayíjp tí nmiñich ngapxhuäcxyp Dios y'ayuc. Jac'axam minípy tüg jääj huidibí jacnígí miic'ajt miidity ca'ydi iich, ca' xypaadyich nícxyp nguejyich yi' ycíghuin. ⁸ Iich tí nyajniibetyich miich ajcxy miid nii. Per je jääj huidibí yjacmíid Dios ymic'ajt, ca'ydi iich. Yi' xyaj'adigíhuip xyajjotigíhuip Dios yjihuíñ ymic'ajt, jadu'n nipaadíp nej jihuíy xyajniibedíp miid Dios yjihuíñ ymic'ajt.

Co Jesús ñibejty

⁹ Je huin'it xii huin'it tiempo Jesús chooñ ma je cajp huidibí yxii Nazaret, jím Galilea ñaaxjot, e ymiñ ma Juan el Bautista anajty yajpaady. Huin'it xii Juan yajniibejty Jesús ma je Jordán mijnií.

¹⁰ Pídzimb anajty Jesús ma je mijnií, e tím huin'ítyi Jesús iix co je tzajp anajty y'ahuäch, e iix je Espíritu Santo chooñ tzajpjoty, e ycídagy ma yi'. Jadu'n je Espíritu Santo yquëxígy anajty nej tüg muuxy.

¹¹ Chi Jesús midooy capxy ayuc choñ tzajpjoty, nimäyii:

—Iich miich n'ung'ajtpy. Ooy iich miich ndzocy njihuíy. Ooy jotcujc nayjihuíyijch miid miich.

Je mujcu' tuñ ijxta'ní ma Jesús

¹² Huin'it mič'amy je Espíritu Santo yajnícxý Jesús mijtigíduum. ¹³ E hue' Jesús yhuí'miy jím mijtigíduum huixchiguipx xii ahua'n iyujc agujc. Huin'it je mujcu' jot'ijxy yhuinma'ñ'ijxy je Jesús. Chi je ángeles ajcxy miñ ypubejty y pudigíiy je Jesús.

Jesús ytung yajtzondägy jím Galilea

¹⁴ Ti anajty Juan yajpidägy pujxtigoty, jac'axam Jesús ñícxý jím Galilea. Jím Galilea Jesús capx-huäcxý Dios y'ayuc etz yi Dios y'ané'min. ¹⁵ Jesús ymínañ:

—Ti je xii je tiempo yhuaad'ajtni. Ti nigoody je xii je tiempo miña Dios pídäga'ñ yi' y'ané'min ya naaxhuiñ. Jothuimbijtcix ajcxy, etz ixmajtzcix ajcxy mjibicjot mjibic-huinma'ñ. Mibijccix Dios y'ayuc jadu'n nej jéb ajcxy m'alma ñídzögípy.

Jesús huodzooñ midaax jäy huídibi anajty acx-majtzp

¹⁶ Jesús huídijtp anajty ma je mejypa' huídib yxi Galilea mejy, co oy'ijxpaady Simón etz y'uch Andrés. Simón etz Andrés acxmadzi anajty ytung'ajtpy, ytimpidacpy anajty y'acxmadzi'ñ mejyjoty co ajcxy Jesús ijxpaty. ¹⁷ Chi Jesús nímay Simón etz Andrés:

—Min miid iich. Iich miich ajcxy huingbi tung nmöhuípy. Jadu'n mdung nipaadiп nej jihuíy mjäymájtzcixípy.

¹⁸ Mič'amy Simón etz Andrés ajcxy ixmajch y'acxmadzi'ñ, e ñícxý ajcxy miid Jesús.

¹⁹ Chi Jesús yjacyöy anajty hueen, e ijxpaty Jacobo etz y'uch Juan, je Zebedeo ajcxy ymang. Je

Jacobo etz Juan tumb anajty barcojoty. Hue' anajty ajcxy yaj'oyiiyb je' y'acxmadzi'ñ. ²⁰ Chi Jesús mijhuooy ajcxy Jacobo etz Juan, e n̄imay co huen nicxy miid yi'. Mic'amy je' ajcxy ixmajch yteedy, je Zebedeo, barcojoty miid ytumbi, chi ajcxy ñicxy miid Jesús.

Tüg jäy huídibi anajty jibic espíritu miid

²¹ Huin'it Jesús miid ymigügtijc yja'ty jím Capernaum. Je huin'it sábado, je poocxin xii, Jesús ytigiiy ma je judíoja'y ajcxy ñaymujctac jím Capernaum, chi yjäyyaj'ixpijctzondacy. ²² Je mayjäy ooy ajcxy jihuïy huinmay je ayuc huídibi Jesús anajty ajcxy yaj'ixpíjcip. Com Jesús hue' anajty yaj'ixpícy jadu'n nej jihuïy ycí'm'ané'min miidity. Ca' Jesús anajty yaj'ixpícy jadu'n nej je jäy ajcxy huídibi yaj'ixpíjcp anajty Moisés ycötújcin je jécyip. ²³ E ma je naymujctac tüg yëydijc huídibi miid anajty ca'oybi. Chi je ca'oybi ooy mic' ycapxcoody, e yminañ:

²⁴ —¿Ti co xy'amayiiy iich ajcxy, Jesús huídibi tzomb jím Nazaret? ¿Nej ti mmiñ co xyajhuindigoyáangixyichi? Iich n'ijxcajpy miich, e nejhuiiybich co miich je' je Huätzpi Dios.

²⁵ Chi Jesús ix'ojy je ca'oybi, e n̄imay:

—Amon miich, e pidzimb ma jada yëydijc.

²⁶ Huin'it je ca'oybi yajyajch yajquïdy je yëydijc, e mic' yaaxqueegy, e ypidzimy ma je yëydijc.

²⁷ Tüg'óciy je mayjäy jiiby ma je naymujctac ooy ajcxy ñay'adzigiyyi, e ñayñimaayi ajcxy miñ xyipy:

—¿Ti jada' yi'? Jada yëydijc ymiiid jemybi ixpíjcin. Yi' miid mic'ajt etz ane'm'ajt, paady ycixpi yi' ane'my yi ca'oybi, e ycapxmidoohuiip.

28 Mic'amy je mayjäy ajcxy huïdijaty tzïnaayb ma tüg tüg cajp jîm Galilea nejhuiy ajcxy nej Jesús ytûñ, e cömaaygixy Jesús.

Jesús yajtzögy Simón Pedro ymïd töxyjäybi

29 Tîm huin'ítiy Jesús ypidzimy ma je naymujc-tac, chi ñicxy miïd Jacobo etz Juan jîm ma Simón etz Andrés ytïjc. **30** Simón ymïd töxyjäybî píjcip anajty. Cijx'am anajty y'ity, e mic anajty ooy ytoyii. Tîm huin'ítiyi Jesús ñimaayı co Simón ymïd ooy mic ypigyii. **31** Chi Jesús nimijhuägy je pa'mjäy. Chi ma-jtzi yci', e huijtzïgy. Tîm huin'ítiy yi toyii y'ixmajtzi, e chi yajcay yaj'uucy Jesús etz ymigügtijc.

Jesús yajtzögy may pa'mjäy

32 Co xii oy ycidacni, e chuu'hiyñi, chi je mayjäy miïd miñ ajcxy ma Jesús tüg'óciy pa'mjäydijc, etz huïdijaty ajcxy ca'oybî ymiïd. **33** Tüg'óciy je mayjäy ajcxy ma je jimbî mij cajp nimujcy je tijc ma Jesús anajty ti yjättägy. **34** Jesús yajtzoctay tüg'óciy je may pa'mjäy huenytimytiibá'mity, etz yajpidzimy may ca'oybî majaty jääj ajcxy. Per Jesús ca' anajty a'ixiÿ ñicxy je ca'oybî ñigapxyii, com y'ixy'ajttaayb anajty ajcxy Jesús.

Jesús y'ayuc tîy'ajt capxhuäcxy jîm Galilea

35 Tîm mooñi Jesús ymaybïdigy, ca' anajty yxiimihiyñi, e ypidzimy ma je cajp. Chi ñicxy ma tüg mijtigïduum Dios mibijctzoobi. **36** Huin'it je Simón etz je ymigügtijc ooy ajcxy ja'ijxtäy Jesús. **37** Co ajcxy paty je Jesús, chi ajcxy nimay:

—Tüg'óciy je mayjäy xyjadim'ixtäy.

38 Chi Jesús nimay Simón etz je ymigügtijc ajcxy:

—Tzoc ajt jámim ma yi jacjadyii cajp huinduy agonbi, jaydëb ngapxhuäcxibich Dios y'ayuc nañ jadu'n ma yi jäy ajcxy jim. Paady ycixpi ndzooñich tzajpjoty, jigix jëbi ngapxhuäcxibich Dios y'ayuc.

³⁹ Jesús nícxp anajty ma nidüg nidüg cajp jim Galilea ycapxhuäcx anajty Dios y'ayuc ma nidüg nidüg judiojäy ñaymujctac, e yajpidzimy anajty ca'oybi majaty jäy.

Jesús yajtzögy tüg jäy nübützpa'mmiidpi

⁴⁰ Tüg jäy huidibi ymiid anajty jibic pützpa'm, je micpi, chi nimijhuägy Jesús, e ycojxtinay'ahuuiy ma Jesús yhuinduu, yminañ:

—Pen miich jadu'n tzojcpy, jëb xyajtzögich.

⁴¹ Chi Jesús pa'ayoy je pa'mjäy, e pidacy yci' ma je pa'mjäy ñiniçx, e yminañ:

—Ndzojcpyich, cham nyajtzögy.

⁴² Co Jesús jadu'n yminañ, chi mic'amy je jäy huidibi anajty miid je jibic püdz chögy.

⁴³⁻⁴⁴ Mic'amy Jesús ycapxcijxy miid je jäy huidibi anajty ti chögy, e nimay:

—Ix pin myajnimäy co ti mdzögy. Nicx jayijp jiiby ma Dios ytijc ma je judío teedy ajcxy, e mo' Dios yhuindzigi'ñ jadu'n nej Moisés ycötújcin ane'my, jigix jëbi huädz mbidzimipy ma Dios ycötújcin. Cuydun miich huidibi Moisés ñajtz'ane'miiy jecy'ajty, jigix jëbi je mayjäy ajcxy nejhuihuip co ti mdzögy.

⁴⁵ Per je yëydijc ca' capxymidoy Jesús. Co ñicxy, chi ytigiiy capxy yajyöybì jadu'n nej anajty ti yajtzögii. Com je mayjäy nejhuihyb huidibi anajty Jesús ti tuñ, paady ycixpi Jesús ca' anajty ocjatni nej ytigihuiipy iixna' jigue'xna' majaty cajp.

Hue' anajty huidity ma ca' piñ chinäy. Per miñ anajty y'oy'ixyii huenytimypinjäity, chooñ ma nidüg'ociy cajp huinduy agonbi.

2

Jesús yajtzögy tüt jää címa'tpi tecyma'tpi

¹ Ti anajty xii tiempo ñajtniñicxiyyñi co Jesús yhuimbijty jadüg'oc jím Capernaum. Je mayjäy ñejhuiyyb anajty co Jesús yajpaady ma tüt tijc. ² Chi miç'amy mayjäy ñayyöymujci ma anajty Jesús yajpaady, e ca' anajty tigiydac ma je tijc, miid co tzach mayjäy anajty ti miingixy. Y'adujctaayb anajty ajcxy je tijc'aguu. E Jesús ycapxhua'xyp anajty Dios y'ayuc. ³ Huin'it xii, midaax yëydijc ciymañ cix'am ma Jesús yajpaady tüt pa'mjäy huidibí yci' ytecy ti yxujxtäy anajty. ⁴ E com ca' anajty ni nej y'oyïy nej yajjädip ajcxy ma Jesús je pa'mjäy, je' co anajty chach újtziy je tijc miid je mayjäy, chi ajcxy yajcohuaach hueeni je tijcn'icx ma anajty Jesús yajpaady. Chi ajcxy cödiyñajxy je pa'mjäy cix'am. ⁵ Co Jesús ijxy je jää ajcxy ymibíjcin, chi nímay je pa'mjäy:

—Migügich, yi mbocy ti yajhuinmecxtäy.

⁶ Per nijéjity huindzindiyc huidibí ajcxy nijaydutp anajty Dios ñeey co ajcxy midoy nej Jesús ymina'ñ, chi ajcxy ymina'ñ jotjoty huinma'ñyjoty: ⁷ “¿Nej co jada jää jadu'n ymina'ñ co ti yajhuinmecxy jada pa'mjäy ypocy? Capxtigoob yi' miid Dios. Com ca' nipinjäy jëb ypocyhuinmecxy. Tügpajc Dios yi' huidibí jëb ypocyhuinmecxy.” ⁸ Per Jesús ñejhuiyyb anajty nej je' ajcxy chachmina'ñ jotjoty huinma'ñyjoty, paady miç'amy yminañ:

—¿Na'amy co mdzachhuinmaaygixy? ⁹ ¿Huídibi jada jac'ooy co nnimäyich yi pa'mjäy: “Tí mbocy yajhuinmecxytäy.” O jac'ooy co nnimähui'bich: “Pídíg, e yajpídíg yi mdögy, e tüyöy?” Tú'ciy yi’.

¹⁰ Chi Jesús yjacminañ:

—Jadachambí janchtiy nyajquëxiña'ñich co iich, je jäy huídib tzoon tzajpjoty, e huídibi cham yajpaady ya naaxhuiñ, nmiidich mic'ajt jaydëb ntuinmecxyich jäy ypocy.

Co Jesús jadu'n yminañ, chi nimay je pa'mjäy huídibi yci' ytecy anajty xuxy:

¹¹ —Iich miich yam jadu'n nimäy: “Tinayíg, yajpídíg yi mmabejt e niçx ma mdíjc.”

¹² E mic'amy je pa'mjäy ypiidígy, e yajpídígy ymabejt, chi ytüyöychoñ jiiby ma je mayjäy ajcxy anajty y'ixy yhuindicxy. Paady ycixpi tûg'óciy je mayjäy ooy jihuìy huinmay etz jäymejch ojadajty ajcxy Dios, yminaangixy:

—Niminaabi ajt jadu'n nga'íjxim mijhuinma'ñ jadu'n nej cham ti n'íjxim.

Jesús nimay je Leví: “Pajamgich”

¹³ Chi jadüg'oc Jesús ycajppidzi'my, niçxy jím ma mejypa'. E co mayjäy ñayöymujcy jím ma Jesús anajty yajpaady, chi Jesús yaj'ixpijc je mayjäy. ¹⁴ Co Jesús yjactüyöy anajty, chi ijxpaady Leví je Alfeo ymang. E Leví iñaayb anajty ma je yajcogüejttac jäy yajcogüejtp anajty. Chi Jesús nimay Leví:

—Pajamgich.

Tím huin'ítiy Leví ytinayíg, ixmajch ytung, e panicxy Jesús.

¹⁵ Jadu'n yjajti co tüg xii Jesús caayb anajty me Leví ytijc. Mayjäy huidibi ytung'ajtpy anajty yajcogüedii, etz jacjadyii jääy huidibi anajty tundigooyb miid judío jääy ycostumbre y'iñaaaygixy ma je caydac quipxy miid Jesús etz je' ydiscípulos ajcxy. Com may jääy anajty ooy Jesús tzach miid huidíjtciy. ¹⁶ Jim anajty ma Leví ytijc nijejity fariseojäy, je huindzindijc huidibi tzach padumb judío jääy ycostumbre. E co je' ajcxy ijxy co Jesús caayb uucp anajty tügmucy miid tüg'óciy je mayjäy ajcxy huidibi tundigooyb miid judío jääy ytiy'ajt ycötújcín, etz yajcogüejtpidijc, chi ajcxy migapxy Jesús ydiscípulos, je' ajcxy huidibi mijnicxpejtp anajty Jesús, nimay ajcxy:

—¿Nej co Jesús miich ajcxy mHuindzin ycaymucy y'u cmucy miid yi yajcogüejtpidijc ajcxy, etz jacjadyii jääy ajcxy huidibi tundigooyb miid judío jääy ycötújcín?

¹⁷ Co Jesús jadu'n midoy nej je fariseo jääy niga pxyii, chi ajcxy nimay:

—Ca' tzocy tzoydumbi yi jääy ajcxy huidibi mic'ajtp oy'ajtp. Yi' janchtiy yi huidibi ajcxy yuuba'm ymiid chojcpy ajcxy tzoydumbi. Nañ tim jadu'n yi jääy ajcxy huidibi ca' ypocymiidity, ca' ajcxy tzocy pocyhuimmeecxi. Iich ti nmiñich co nyajjothuimbidipyich pocyjäydijc. Iich ca' ti nmiñich co nyajjothuimbidipyich oyjäydijc tudägyjäydijc.

Jesús yaj'amidoogixy nej co jääy y'ity jaygay

¹⁸ Jadu'n yjajti tüg tiempo ayuu'ijtp anajty je jääy ajcxy huidibi mijnicxpejtp anajty Juan je Bautista.

Nañ jadu'n ayuu'ajtp anajty je fariseojäy ajcxy. Chi nijëjity ajcxy ymiñ ma Jesús e amidoy:

—¿Nej co yi jäy ajcxy huïdibi mijniçxpejtp ajcxy Juan etz nañ jadu'n yi fariseojäy ajcxy ayuu'ajtp ajcxy, e je jäy ajcxy huidib miich xymijniçxpejtp, ca' y'ayuu'ájtcixy?

¹⁹ Chi Jesús y'adzooy:

—Co ya nyajpaadyich ya naaxhuiñ, ca' ycopicity co iiçh ndiscípulos ajcxy y'ayuu'adip. Jadu'n nipaady nej jäy ajcxy huïdibi píjcín nixiidumy ca' ajcxy y'ayuu'aty ma yam yi píjcín nixiidoñ, e peni ca'ni je pijcpí ymigügtjic y'ixmajztäyii. Nami je pijcpí ca'ni choñ, chi ca' piñ y'ayuu'adañ huïdibi nixiidum je píjcín. ²⁰ E paadip je xii je tiempo mina ca' nmiid'idañiçh ya naaxhuiñ yi' huïdibi ajcxy xymijniçxpejtpich, e huin'it ajcxy y'ayuu'adaangixy.

²¹ Com jemybi Dios y'ayuc nyaj'ixpicpyich, paady ca' ytügiñ miid je jécyip ayuc huïdibi je fariseo jäy ajcxy yaj'ixpicpy. Jadu'n nej miich ajcxy mnejhuÿ co ni piñ ca' agiyÿ tuc huit miid tüg pedaas jemy huit, con je' co je jemy huit niimujcp je', e chi nigi najtzciidzihuip je tuc huit. ²² E nañ ni piñ ca' jëb huaad pidägy jemy vino ma tuc cochac. Je' co je vino jemybi yciidzamy je tuc cochac, e chi y'ixyojctähuip je vino etz je cochac ñitigoydähuip. Hue' janchtiy jëb ajcxy pidacy jemy vino ma jemy cochac.

Je discípulos ajcxy yajmújciyx je moc cojc sábado xii

²³ Tüg sábado xii Jesús miid ydiscípulos ajcxy ñaxiÿ ma tüg trigo cam. E huin'itiyi je ydiscípulos

ajcxy ytigiiy je trigo tujcp. ²⁴ Co je fariseo jäy ajcxy ijxy jadu'n nej Jesús ydiscípulos ajcxy anajty tujcmuc trigo tiim, chi ajcxy nimay Jesús:

—Ix miich. ¿Na'amy co miich mdiscípulos túngixy huídibi judío ycötújcín capx'adujcpy sábado xii?

²⁵ Per Jesús yminañ:

—¿Nej ca'miich ajcxy mguendtuñ Dios y'ayuc co mnecycapxy, jadu'n nej David ytuñ tügtec yjecy'ajty, co David etz ymigügtijc yuu'ögaangixy anajty? ²⁶ Je huin'it tiempo jecy'ajty co je judío teedy Abiatar mijtungmiidpi anajty ma Dios ytijc, chi David ytigiy ma Dios ytijc, e caay je tzajcaagy huídibi ti anajty yoxy ma Dios yhuinduu. Dios ycötújcín yminañ co je teedy ajcxy ycaagy'ajtpy jada tzajcaagy, ca' jac'ooyñipin. Nañ jadu'n David moy je tzajcaagy je jäy huídib anajty ajcxy ymiid.

²⁷ Nañ jadu'n Jesús yjacminañ:

—Iich, je jäy huídibi tzoon tzajpjoty, nmiidich ané'min, jaydëb nimäyich je jäy ajcxy ti jëb túngixy sábado xii. ²⁸ Com Dios ti ixmach je sábado xii, paady ycxipi, iich je jäy huídibi tzoon tzajpjoty, nmiidich ané'min jaydëb nimayich jäy ajcxy co jëb tijaty tuñ sábado xii.

3

Je yëydijc huídibi anajty yci' tìdzip

¹ Jesús ytigiy jadüg'oc ma je judío naymujctac. Jiiby anajty tüt yëydijc huídibi anajty ymiid tüt yci' tütz. ² Je fariseojäy jiiby ma je naymujctac y'ijx'ijtpy anajty Jesús, co anajty nejhuïhua'ñ pen Jesús yajtzögamy je pa'mjäy sábado xii, jigix jëbi ajcxy xihuip Jesús co ti ytundigoy miid judíojäy

ycötújcín. ³ Jesús n̄imay je jääy huïdibí miïd tüg ycí' t̄itz:

—Pidiig, min ya ma iiich.

⁴ Huin'it Jesús y'amidoy je jääy ajcxy e n̄imay:

—¿Nej miich ajcxy minaangixy: Nej jëbi jada nduñich je oybi o je jibicpi sábado xiijoty? ¿Jëbi nyajtzögich jääy o jëbi nyajtigoyich jugy'ájtìn?

Per je jääy amoñ ajcxy ijty, ca' ajcxy je' y'adzooy.

⁵ Huin'it Jesús huindicxpnejty je jääy ajcxy miïd chip y'ahua'n, e miïd jotmay, je' co ooy ajcxy jotjuuñity, e chi n̄imay je yëydijc:

—Xajtiu yi mgí'.

Chi je yëydijc xajtiy ycí', e chi ycí' oy chögy. ⁶ Chi je fariseojääy ypidzimday ma je naymujctac, ooy yjotmädy ajcxy, e ñicxy ajcxy ñaymújcip miïd je jadügpicy judío huindzindijc huidibí ymijnicxpnejty je rey Herodes. Huinma'ñ ixtaayb anajty ajcxy nej jëb ocyaj'ögip Jesús.

Mayjäy ma tüg n̄iba'

⁷ Per Jesús chooñ miïd yi' ydiscípulos ajcxy, ñicxy ma mejypa'. E ooy mayjäy huidibí ajcxy tzomb Galilea ñaaxjot etz Judea ñaaxjot panicxy ajcxy Jesús. ⁸ Nañ jadu'n mayjäy panicx ajcxy Jesús huidibí ajcxy tzomb jím Jerusalén, huidibí ajcxy tzomb jím Idumea ñaaxjot, huidibí ajcxy tzomb jím Jordán mijniñ n̄inaxy ma xii ypidzimy, huidibí ajcxy tzomb jím Tiro etz Sidón ñaaxjot. Ñicxtäy je mayjäy ma Jesús yajpaady, com ñejhuiiyb anajty ajcxy je mijhuinma'ñ huidibí Jesús anajty ytumy. ⁹ Com tzach mayjäy anajty ymiingixy, paady Jesús ni'ane'mdiy ma yi ydiscípulos ajcxy tüg barco ma jëb iñäy, ca'ty je mayjäy ooy y'adijiiy.

y'agodíyii. ¹⁰ Com Jesús tí anajty yajtzögy may jääy, paady ycixpi tük'óciy je pa'mjäy nimujcy Jesús, adzip tzachn'idonaangixy. ¹¹ Co je jääy ajcxy huídibi ca'oybi ymíid ijxpaty Jesús, chi ajcxy ñayahuijojtaci ma Jesús yhuinduu, e mic ycapxcooty, yminaangixy:

—Miich je' Dios y'ung.

¹² Per Jesús nimay mictägy je ca'oybi ajcxy co ca' huaad nigapxcixy nimiydaaccixy pín je' anajty.

Jesús huin'ixy majmetzpi discípulos

¹³ Huin'it Jesús ypejty ma tük cögop, e capxyñiguexy co huen miñ ma yi' je ymigügtijc huídibi yhuin'ixamy co ytunam miid yi'. Chi ajcxy ymiñ ma Jesús. ¹⁴ Chi Jesús yhuin'ijx majmetz ajcxy huídibi ymíid'idamy, e huídibi yquexamy y'ayuccapxhuäcxp. ¹⁵ Jesús moy je majmetzpi discípulos ajcxy huídibi anajty tí yhuin'ixy mic'ajt jaydëb yajtzögip pa'mjäy ajcxy, e ymoy ajcxy ymic'ajt jaydëb ca'oybi yajpidzimy ma jääy ajcxy. ¹⁶⁻¹⁷ Jada je nimajmetzpi discípulos ajcxy yxiínidüg nidüg: Simón, je huídibi Jesús yxiímoy Pedro; Jacobo miid y'uch Juan, yi Zebedeo y'ung y'anäg, je huídibi ajcxy Jesús yxiímoy Boanerges (je ayuc Boanerges jadu'n yhuimbidzimy: "Enee ymang"). ¹⁸ E jacjadyii huídib Jesús tí anajty huin'ixy: Andrés; Felipe; Bartolomé; Mateo; Tomás; Jacobo je huídibi Alfeo ymang'ajtpy; Tadeo; e je jadügpí Simón, je cananista. ¹⁹ Nañ jadu'n Jesús huin'ijxy Judas Iscariote, je huídibi agojíix ciyejc Jesús ma ymídzip.

Yajníbjccixy Jesús co miidity mujcu'ymic'ajt

(Co jadu'n huin'ijxtaay je majcmetzpi discípulos ajcxy), Jesús ytigiiy ma tügtijc miid yi' ajcxy. **20** Huin'ítiy tzach mayjäy ñayyöymújcigixy ma je tijc ma Jesús y'ity, ixti Jesús etz ymigügtijc ca' y'oyii nej jëb ycaaygixy y'uuccixy. **21** Co Jesús y'amigügtijc jadu'n nejhuiiy, chi ajcxy nimiin Jesús yajniçxaangixy anajty mach, com hue' anajty tíjixy co Jesús ylociib.

22 Nijéjity esribas ajcxy, je huindzindiijc huidibi nijaydutp anajty Dios ñecy, miin ma Jesús co choñ ajcxy Jesusalén, yminaangixy:

—Jada Jesús ymiid Beelzebú, je ca'oybi yhuindzin, ma y'aa yjot. E yi' yajpidzimy je ca'oybi ajcxy ma jääj ajcxy yjothuinma'ñ miid Beelzebú ymic'ajt.

23 Chi Jesús huoomiñ ma yi' je esribas ajcxy, e yajmiidmiydacy ajcxy tütj jihuimbit ayuc. Chi Jesús yminañ:

—¿Nej tiy'ajt jada nej miich ajcxy mina'ñ co Satanás jëb ci'm ñayyajpidzimyii ma jääj ajcxy y'aa yjot? Ca' tiy'ajt nej miich ajcxy mina'ñ. **24** Pen tügpicy tungmiidpi ixyipy ñaybijc-huá'cxigixy, etz ñaymidziptzónigixy ixyipy ac jëyi. Pues cixip yi' ajcxy y'ané'min. **25** Nañ jadu'n pen tügpicy tütj juugy tütj migüg ixyipy ñaybijc-huá'cxigixy, ca' ajcxy y'idaangixy tügmucy. **26** Nañ jadu'n pen Satanás ixyipy ti ñaybijc-huäcxyii, e ci'm ixyipy ti nayñibidigyii, ca' ixyipy yi' ymic'ajt ida'ñ. Hue' janchtiy Satanás cixipy tigoyipy. (Paady ca'tiy'ájtity nej miich ajcxy yminañ.) **27** Ca' ni piñ jëb huaad ytigihuip ma tütj micpi jääj ytijc etz meedzipy tijaty ymiid, pen ca' jayip cioxoch tecychoch je jääj micpi.

Pen ti c̄ixoch tecychoch ixipy je m̄icjäy, huin'it janchtiy m̄imadägipy, e p̄íjcip tijaty ym̄iid.

28 Janch iich miich ajcxy n̄imäy co Dios j̄eb huinmeecxip t̄üg'óciy pocy huidib̄i j̄ay ytúngixp etz t̄üg'óciy j̄ibicpi huidib̄i j̄ay ycapxp. **29** Jéyi janchtiy co p̄injaty capxtigooyb m̄iid je Espíritu Santo, je Dios yjihui'ñ ymic'ajt, ca' Dios huinmecxi nimina. Huinixii y'ida'ñ pocym̄iid.

30 M̄iid co j̄ay ajcxy chach yminaangixy co Jesús anajty m̄iddity ca'oybi, paady Jesús jadu'n yminañ.

Jesús ytaj etz y'uch miguëxy ajcxy

31 Jesús ytaj etz y'uch ajcxy oy yja'ty ma anajty Jesús yajpaady. Chi Jesús ytaj etz y'uch ajcxy anajty ytinaaygixy tiba'y, e chi ajcxy capxñiguejxy Jesús. **32** Je mayjäy huidib̄i anajty ajcxy iñaaayb jühuïdit ma Jesús, yminañ ajcxy:

—Miich mdaj etz m'uch cheeby ajcxy tiba'y miich ixtaayb.

33 Chi Jesús yminañ:

—¿P̄injäy miich ajcxy mdijy co iich ndaj'adyii etz iich n'uch'adyii?

34 Huin'it Jesús huindicxpejty je j̄ay ajcxy huidib̄i anajty iñaaayb ajcxy jühuïdity ma je', e yminañ:

—Tüg'óciy jada j̄ay ya jadu'n ajcxy nipaady nej iich ndaj etz iich n'uch. **35** Huenytimypínity huidib̄i ajcxy cuydumb yi Dios chójc̄in, yi' je' jadu'n nipaady nej iich n'uch, iich n'ajch, iich ndzi' etz iich ndaj.

1 Jadüg'oc Jesús ytigiiy yaj'ixpijcpí ma mejypa'. E ooy mayjäy ymujcpejty ma anajty Jesús yajpaady. Miid co ooy anajty chachmayjäity, paady Jesús ytigiy ma tüg barco jahuengi mejyjoty. Jesús iñaayb anajty barcojoty, e je mayjäy iñaayb anajty ajcxy ma mejypa'. **2** Huin'it Jesús yaj'ixpijcy je mayjäy miid canaag jihuimbit ayuc. Co yaj'ixpicy, chi yminañ:

3 —Amidoo'ijtcix miich ajcxy iičh jada n'ayuc. Tüg jay chooñ niipi. **4** Co je niipi yhuijpy anajty trigo tiim, chi je trigo tiim nijéjity oy ycäy tím tügujc. Chi je joon ajcxy ymiiñ jicxy je trigo tiim huidibi tügujc ti ycäy. **5-6** E nijéjity trigo tiim oycäy ma tzaanicx, ma nihueeñ oyñaax yajpaady. E je trigo tiim ca' tzip mujx je', je'co ca'anajty ooy naax mápxity. E co je xii ypidzimy, chi no'cy je trigo mang, com ca' anajty ytictz miidity naaxjoty, chi ytiičh. **7** E nijéjity trigo tiim oycäy ma apyjot. Co jada trigo tiim ymujsx, chi y'ujtz'ögtäy je trigo mang, e ca' ytiičm'ajty. **8** Per jacjadyii trigo tiim oycäy ma oyñaax, chi ymujsx, e ytiičm'ajt may'amy: tüg pi'c pajc iipxmajc oyco'ity, jadüg pi'c pajc tug'i'px oyco'ity, jadüg pi'c pajc migo'px oyco'ity.

9 Co Jesús je miydägi yajmay, chi yminañ:
—Pinjaty miid ytätzac, piñ midohuamy, huen mido'mbicj jada ayuc.

Ti yi' ñigapxyp yi ijxpejt

10 Co je mayjäy ñicxni, e Jesús yhui'my naydüg, chi je nimajmetzpi ydiscípulos ajcxy etz jacjadyii huidib mijnicxpejt Jesús ñimijhua'cy, e amidoy nej yhuimbidzimy je jihuimbit ayuc. **11** E Jesús yminañ:

—Miich ajcxy jaydëb mnejhuïhuipy huidibì Dios ñigapxpy ñimiydacpy coyüch'amy ma y'ané'min ycötújcìn. Jacjadyii jääj ajcxy jihuimbit'amy nyajmiidmìydaacyich. ¹² Jadu'n jihuimbit'amy nyaj'ixpijcpých je mayjää, jaydëb co pínjaty ijxp, ca' ajcxy ixípy; etz pínjaty midoob, ca' ajcxy mido'mbigipy. E jadu'n ca' ajcxy yjothuimbidip, e nañ ni ycayajmeecxipy ajcxy ypocy.

Jesús najtzcapxíy nej yhuimbitzímy je niipi y'ijxpejt

¹³ Chi Jesús yjacminañ:

—¿Nej ca' miich ajcxy mhuinjihuíy jada jihuimbit ayuc? Pen ca' miich ajcxy mhuinjihuíy jada jihuimbit ayuc, ca' miich ajcxy mhuinjihuíp yí jacjadyii jihuimbit ayuc. ¹⁴ Je huidibì capxhuäcxp Dios y'ayuc, jadu'n yi' nipaady nej je huidibì niip trigo tiim. ¹⁵ Je jääj ajcxy huidibì amidoor'ijtp Dios y'ayuc, e mic'amy je ca'oybi yajpidzímy Dios y'ayuc ma ajcxy yjot yhuinmañ, jadu'n ajcxy nipaady nej trigo tiim huidibì cáb tügujc, e je joon ajcxy mic'amy piimujctay. ¹⁶⁻¹⁷ Je jääj ajcxy huidibì amidoor'ijtp Dios y'ayuc janch jotcujc, e mibijccixy tzojccíx, chi ajcxy ixmajtzi Dios y'ayuc co agapxíiyb paady, e co tzaachhypi minaxy yajnaxy miid Dios y'ayuc ycixpi. Jadu'n ajcxy nipaady nej je trigo tiim huidibì ti ycäy ma tzaanícx. ¹⁸⁻¹⁹ Je jääj ajcxy huidibì amidoor'ijtp Dios y'ayuc, e co ñícxni, chi jääydigooyñi Dios y'ayuc miid jotcujc'ájtin tzinaayin, etz comeeñ'ájtin etz adzójcin. Jadu'n ajcxy nipaady nej trigo tiim huidibì ti ycäy ujtzjoty, e ca' ytíim'aty miid co oy y'ujtz'ögy. ²⁰ Je jääj ajcxy huidibì amidoor'ijtp etz

cöbijcp Dios y'ayuc amumdügjot etz Dios y'ayuc tumb ma ajcxy yjot yhuinma'ñ, jadu'n ajcxy nipaady nej je trigo tiim huidibi ti cäb ma oyñaax etz ytii'm'aty may'amy: tüg pi'cpajc iipxmajc, etz jadüg pi'cpajc tugí'px, etz jadüg pi'cpajc migo'px.

Je lámpara ñi'ijxpejt

21 Chi Jesús yjacminañ:

—Co jäy ajcxy jindicxi'ñ näctzoy, chi canan ajcxy cöujpy miid tu'tz, ni ca' ajcxy pidacy cijxpa'tci'py, hue' janchtiy pidaaccixy ma jindicxpejt jaydëb mij ytiicxy. **22** E nañ ni ca' ni pin ni ti jëb ameech tunipy, e nicxy ycayajnejhuÿ. E ca' ni pin ni ti ayüch tunipy, e nicxy ycayajnejhuÿ. **23** Pinjaty ytätzac ymiid, pin midoohuamb, huen mido'mbijccixy iich n'ayuc.

24 Nañ jadu'n Jesús yminañ:

—Cuendtungix jada ayuc huidibi miich ajcxy yam mmiidooyb. Yí quipxi'ñ huidibi ajcxy myajquipxiÿb, nañ jadu'n yi' miid Dios ajcxy xyquipxyhuimbidiy, e ixti jacyajmöhuij ajcxy huidijaty midoob iich n'ayuc. **25** Pinjaty ymiid, yajmöhuij nïgi, pinjaty hueen miid, yajpigipy nïgi (oy ixyipy hueen jadim miidity).

Je tiim huidibi yeecp ñi'ijxpejt

26 Nañ jadu'n Jesús yminañ:

—Yí Dios y'ané'min jadu'n yi' nej co tüg jäy nicxy nïipy ma ycamjot. **27** Chi jada' co ñiiptay ñicxní ma ytijc e ymi'o'cní ymäybidiigní com jabom, e jadu'n yajnaxy canaag xi tzuu. E je moc pajc mujxp je' etz yomb. Per je cogam ni ca' nejhuÿ nej je moc yoñ, ma mic'ajt paady. **28** Je' co yi naax ci'm mic'ajt

miiđity jaydëb yajyoñ je moc. Jayijp ypıdzımy je moc ung, jac'axam ypıdzımy yi moc piy, e chi jada' ytıim'ajtni. ²⁹ Co je moc ymajaani, chi je jäy ajcxy niçxy moc tzijcp, com ti yhuindiy je moc.

Ijxpejt ma je mostazi pajc

³⁰ Nañ jadu'n Jesús yminañ:

—¿Nej m'oc'a'iixiygixy yi Dios y'ané'min? ¿Ti miid n'ocyajquipyxihiuibich? ³¹ Jadu'n Dios y'ané'min nipaady nej mostaza pajc huidibi tüg jäy niçxy niipy ma ycam. Yi mostaza pajc jacnigi ymútzity ca'ydi jacjadyii ujtzpajc huidibi yajpatp ya naax-huiñ. ³² E co yajniipy je mostaza pajc, chi yoñ, e chi yeegy ooy janch mij, ca'ydi jacjadyii ujtz. E janch mij yeegy tüg'ociy yci' y'aacx, ixti joon ajcxy pe'mb ma je yci'y'aacx y'aniciy.

Nej anajty Jesús yecy je tiy'ajt miidje ijxpejt yciixpi

³³ Jadu'n anajty Jesús yaj'ixpicy je mayjäy ajcxy Dios ytıy'ajt miid canaaag jihiimbit ayuc, ixti mibaad ajcxy jëb huinjihuiy. ³⁴ Ac jihiimbit ayuc Jesús yajnimay je mayjäy. Per miid yi'ydiscípulos Jesús ycapxticxtaayb anajty je jihiimbit ayuc.

Jesús capxticx nej huimbidzımy je ijxpejt

³⁵ Je huin'it xii co ycoodziyy, chi Jesús nimay yi ydiscípulos ajcxy:

—Tzoc ajt jámim jím'amy ahuin ma yi jadügpı mejypa'.

³⁶ Huin'it Jesús ydiscípulos ajcxy ixmajtztay je mayjäy, e miid tzooñ Jesús barcojoty. Nañ jadu'n jacjadyii barco ajcxy choñ quipxy miid Jesús ydiscípulos ajcxy ybarco. ³⁷ Je huin'it coodz tüg poj miiñ janch mic. E je mejy nigoo anajty y'ocpidigni.

Janch tigiiyb anajty nīī barcojoty, jagoo jagoo yca'ujtztay je barco mīid nīī. ³⁸ Jesú̄s maab anajty ma je barco ījx ma tüg mabejt. Chi yajmäybidīgi, e n̄imay ajcxy:

—Huindzin, ¿nej ca'mduñcuend co īich ajt yam nguinaaním?

³⁹ Huin'it Jesú̄s ymäybidīgy, e jijpcogapxiy je poj. Etz n̄imay je mejy:

—¡Amon! ¡Huäcxip!

Chi mīc'amy je poj ymongidactay yhuäcxijptay jadu'ñyi. ⁴⁰ Huin'it Jesú̄s yminañ:

—¿Na'amy co mdzachtzigiyygixy ajcxy? ¿Nej ca' mmibíjccixy co nmüdich Dios ymic'ajt?

⁴¹ Jesú̄s ydiscípulos ajcxy ooy chigiiy, e ñayñimaayi ajcxy miñ xyipy:

—¿Pin jääy jada' jada Jesú̄s? Ooy chachmījhuinmañ co yī poj etz je mejy ycapxymidoyii.

5

Je Gadarajäy huidibi anajty ca'oybi mīid

¹ Chi Jesú̄s mīid ydiscípulos ajcxy oyja'tcixy ma je mejypa' ma je Gadara jääy ñaaxjot. ² Tím mīc'amy co Jesú̄s ybarcobidīmy, chi nimiiñ tüg jääy huidibi ca'oybi mīid anajty. Hue' anajty chooñ ma öcpí jut. ³ Je yëydijc, ca'oybimüdipi, tzinaayb anajty ma öcpí jut. E ni pin anajty ycamimadägyii. Ni pin camimadacy nīcx cixoch tecyxoch jada je ca'oybimüdipi, e ni ca' ajcxy mimadacy mīid cadena. ⁴ Canaag'oc ajcxy jacixojch jatecyxojch mīid cadena, e ypojtaayb anajty je cadena. Ni pin camihuinmañbaady nej jëb ocimadaaccixy je

ca'oybimiidpi. ⁵ Je ca'oybimiidpi xiiim tzuum anajty yhuidity tūg yuugjot etz ma öcpı it, janch mic anajty yäxytinäy. E chachnayyajtzaachiyyii anajty miid tzaa.

⁶ Jiguëgy anajty je ca'oybimiidpi ymiiñ, co ijxpaty Jesús, chi poyïgy ninicxy Jesús, e ycojxtinay'ahuuy ma Jesús yhuinduu. ⁷ Je ca'oybimiidpi mic migapxcooty Jesús, e nimay:

—Jesús, je mijpi Dios y'ung, ¿na'amy co xymidziptzooñich? May'ajt nbijctzooybich ma Dios co ca' iich jëb huaad xychaachytuñich. ⁸ Je ca'oybi jadu'n yminañ, com Jesús ti anajty nimäy:

—Ca'oybi, pidziimb ma jada yëydijc.

⁹ Jesús y'amidooy je ca'oybi:

—¿Ti mxii?

Chi je ca'oybi y'adzooy:

—Iich nxii hue' je' "ni may", com ni may iich ajcxy huidibi yajpatp ma jada yëydijc.

¹⁰ Huin'it je may ca'oybi may'ajt pijctzoy ma Jesús co ca' ajcxy jëb huaad ixquexyii ma huingbi it lugar. ¹¹ Huingon anajty je cop ma anajty may idzim yjiixcixy. ¹² Chi je ca'oybi ajcxy may'ajt pijctzoy, e nimay ajcxy:

—Najtzquexiyg ma yi may idzim, jigix jëbi n'adigiyich njottigiyich yi may idzim.

¹³ Chi Jesús jadu'n a'ixiy co jëbi adigiiygixy jotigiiygixy je may idzim. Chi je ca'oybi ypidzimday ma je yëydijc, e yajtigiyday je may idzim ajcxy. Jim anajty yajpaady jahuengi mejtz mil idzim. Chi je idzim ylocjiydaay, e ycögänaxtaay ajcxy ma tūg tzajijp, e oy ycädaaygixy niijoty, e chi ajcxy ñiihögtay.

14 Je idzim cuend'ajtp ajcxy ooy ajcxy ñay'adzigiiyi, e níctay ajcxy poyigý ma ytijc. E oy nimiydaaccixy cajpjoty etz majaty tundac nej anajty ajcxy y'ídziim y'öctaaygixy. Mayjäy ajcxy choñ mic'amý oy íjxcixy nej anajty ti ytunyii ti yjadyii. **15** Co je mayjäy ajcxy yja'ty ma Jesú斯 yajpaady, chi ajcxy ijxy je yëydijc huídibi anajty mayca'oybi ymíid. Ijxy ajcxy co iñäy huit miid etz huijycujc, ti anajty y'oyiy. E huin'it ooy ajcxy je mayjäy ñay'adzigiiyi. **16** Je jääy ajcxy huídibi anajty huindicxp co anajty je ca'oybimíidpi ti y'oyiy, etz íjxcixy nej ti ytunyii ti yjadyii miid je may idzim, chi yajmiydaactay je maycajpjäy jadu'n nej anajty ti ijxcixy. **17** Huin'it ajcxy pijctzoy may'ajt ma je Jesú斯, co huen tzooñ ma ajcxy je ñaaxjot.

18 Co Jesú斯 ytigiiy jadüg'oc ma je barco, chi je yëydijc huídibi anajty ca'oybi ti ñibidzimyii ti ycöbidzimyii, pijctzoy may'ajt ma Jesú斯 co huen a'ixiy möhuip co huen miid'idyii Jesú斯. **19** Per Jesú斯 ca' a'ixiy co ymíid'idyii, chi nimay:

—Huimbit ma mdijc etz mujugymigüg, e yajmíidmiyväg jada mijpi tung mijpi huinmañ huídibi je Huindzin Dios ti tuñ miid miich. Miidmiyvägipy jadu'n nej je Huindzin Dios ti xypa'ayoy.

20 Chi je yëydijc yhuimbijtni, e huídijtp anajty cajp cajp jím Decápolis ñaaxjot, e nimiydaactay tüg'ociy jadu'n nej Jesú斯 ti yajtzögyii, e tüg'ociy je mayjäy ooy jihuiy huinmay.

Je Jairo ñix etz je töxyjäy huídibi Jesú斯 yhuit nidoní

21 Co Jesú斯 huimbijty barcojoty ma je mejypa' ma anajty ti chooñ, chi mayjäy ymíin ma Jesú斯

yajpaady, chi Jesús yhuäcxijpy ma je mejypa'.
22 Huin'it Jesús ñija'ti tūg mijtungmiidpi ma yijudíojäy ajcxy ñaymujctac. Je yéydijc hue' anajtyxiijity Jairo. Co Jairo ijxpaty Jesús, chi ñayhuijojta ma Jesús yhuinduu. **23** Jairo may'ajt pijctzoy, yminañ:

—Huindzin, ögaanip iich nniiix. Tun may'ajt niçcxy ma iich ndijc, e mgïnixájip ma iich nniiix, jigix jëbi myajtzögip, e yjactzinähuiip.

24 E Jesús niçxp anajty miid Jairo, e mayjäy panicxy anajty Jesús. E je mayjäy ooy anajty tzach'adiji'y tzach'agodi'y Jesús. **25** E ma je mayjäy ymiiñ anajty tūg töxyjäy pa'm miid, jécyiñ anajty ymijtacni. Majmetz jimijt yxii ybo' anajty cujc payöy, ca' anajty y'oc-huäcxijpní je ni'py. **26** Jada töxyjäy ti anajty yajtzoyduñ miid may tzoydumbi, ti anajty ymeeñ yajtundäy ma je tzoydumbi ajcxy. E je'ni anajty ypa'm'ity. Ni ti pubéjtìn ti capaady, ixti nügi anajty ypa'm mijhua'ñ.

27 Jada töxyjäy ti anajty ayuc midoy nej Jesús anajty pa'mjäy yajtzögy, paady nimiiñ etz nimijhuägy jiixci'py'amy, chi nidooni Jesús yhuitpa'. **28** Jada töxyjäy nayñimaayi jotjoty huinma'ñyjoty: "Co nnidónibich Jesús yhuitpa', miid tim yi'yi ndzögibich." **29** Co je töxyjäy nidoñ Jesús yhuitpa', tim huin'itiy mic'amy yhuäcxijp je ni'py. Huin'it je töxyjäy jihu iy co anajty ti chögy.

30 E Jesús jihu iy co anajty ti yajtzögy tūg jääy miid ymic'ajt, paady ni'ijxhuimbijty je mayjäy huidibi anajty pamíinip, yamidooy ajcxy:

—¿Pin iich nhuit ti xyñidoni?

31 Huin'it Jesús ñimaayi ajcxy ydiscípulos:

—Miich m'ijxpy co yi mayjäy xychach'adijiy xy-chach'agodiy, e miich mina'ñ: “¿Pin ti xyñidóñich?”

³² Per Jesús huindicxypejty je mayjäy jühuidity ma yi', oc'ixa'ñ ocnejhuihua'ñ pin anajty ti ñidonyii.

³³ Huin'it je töxyjäy, com ñejhuiyb anajty jadu'n nej Jesús ti yajtzögyii, paady nimjhua'cy Jesús janch tziyuuyb miid tzigi'ñ ñayhuijojtaci ma yi' yhuinduu. ³⁴ Jesús yminañ:

—Töxyjäy huidibi ooy ndzócyich, ti mdzögy miid co ti xymibicyich. Nicx agujc jotcujc, ti mba'm ñaxy.

³⁵ Capxp miydacp anajty Jesús miid je töxyjäy co nijejity jäy ñimiini, choñ ma je judío jäy ñaymujctac mijtungmiidpi ytijc, e nimay je töxy'anäg yteedy:

—Yi mnix ti je y'ögy. Ca' huaad mjac'amayiy näig yi Huindzin Jesús.

³⁶ Per Jesús ca' tuñcuend jadu'n nej ajcxy yjamina'ñ, chi nimay je naymujctac huindzin:

—Ca' mdzigiy, mibic nigoda'ajty.

³⁷ E ni ca' jac'a'ixiy nicxy yjacmiidnicxyii jacpinjaty. Jëda'ajty miidnicxy je Pedro, Jacobo etz Juan, je Jacobo y'uch. ³⁸ E co Jesús ytijctigiy ma yi naymujctac huindzin ytijc, chi ijxy jadu'n nej jäy jiiby chachne'mgixy chachjiygixy chachyaaxcixy.

³⁹ Co Jesús tijctigiy, chi nimay je jäy ajcxy:

—¿Nej co nigoo ajcxy mdzachne'mni, e mdzachyáaxcixni? Yi pi'c töxy'anäg ca' yi' ti y'ögy, maab yi'.

⁴⁰ Per nigoob ajcxy Jesús nixiicy co jadu'n ymina'ñ. Huin'it Jesús yajpidzimday tüg'óciy pinjaty anajty jiiby tigoty, e miid tijc tigiy jëda'ajty je ungdeedy etz ungdaj, e nañ je tugüigpi ydiscípulos huidibi anajty ti miid miiñ. Chi ajcxy ytigiy jiiby ma

anajty je töxy'anäg yajpaady. ⁴¹ Chi Jesús májtziy yi töxy'anäg yci', e chi nimay:

—Talita, cumni —jadayaab ayuc hue' yi' yhuimbidzimy: Töxy'anäg, iich miich yam nimaayb, pidig.

⁴² Huin'itiy je töxy'anäg, je huidibi anajty ma-jmetz yjimijt, ypidig y e ytüyüöchoñ. E tüg'ociy yi' mayjäy ooy ajcxy jihuiy huinmay. ⁴³ Huin'it Jesús najtzcapxiy co ca' huaad pin yajnimay jadu'n nej je töxy'anäg ti chögy, nañ jadu'n ni'ane'mdiy co huen ajcxy yajcay je pi'c töxy'anäg.

6

Jesús yajpaady jim Nazaret

¹ Huin'it Jesús chooñ ma je jimbí it lugar, e yhuimbijty ma yci'mgajp. E miid ñicxy yi' ydiscípulos ajcxy. ² Sábado xiijoty Jesús ytigiy yaj'ixpijcp ma je mayjäy huidibi yöymújccixp ma je judío jääy ñaymujctac. E je mayjäy huidibi amidoo'ijtp anajty ooy jihuiy huinmay ajcxy, e ñayñimaayı ajcxy miñ xyipy:

—¿Ma jada' jadayaab jääy ti ni'ixpigiy jadayaab ixpijcin? ¿Ma ti paady jada huijy'ajt cujc'ajt huidibi ymiid? ¿Ma jada' ti paady yi mic'ajt huidibi miid mijhuima'ñ tumyb? ³ Je' jada je tzejtzpi, yi María y'ung. Yi' y'uch ymigüg, yi Jacobo, yi José, yi Judas, etz yi Simón. Nañ jadu'n yi' y'uch töxyjäybí cha ajcxy chinäy quipxy miid iich ajt.

E je mayjäy ca'ajcxy anajtyixa'ñ cöbiga'ñ Jesús. ⁴ Huin'it Jesús nimay je mayjäy ajcxy:

—Huenma'ámyity tüg'ociy je mayjäy ooy yajmij'aty je jääy ajcxy huidibi najtzcapxiyb Dios

y'ayuc. Jéyi janchtiy, ma yci'm naax ma yci'mgajp ca' je jää ajcxy yajmij'adyii, etz nañ ytäm jadu'n yi' y'amigügtijc etz ymijiin ymidijc.

⁵ Ma yci'm naax yci'm gajp Jesús ca' jaty nej mijhuinma'ñ tunipy miid co ca' ajcxy mijpidägyii. Jéyi ycipidacy ma nijéjity pa'mjäy etz yajtzoocy. ⁶ Jesús ooy jihu iy huinmay nej je jää ajcxy ca' ymijpidägyii ma yci'm naax yci'm gajp. Chi Jesús chooñ jím ñicxy ma jacjadyii cajp huinduy agonbi, e yaj'ixpijcy anajty je mayjää ajcxy.

Jesús quexy ydiscípulos ayuccapxhuäcxp

⁷ Huin'it Jesús mijhuoy je majmetz ydiscípulos ajcxy, e chi quejxhuäcxxy nimetz nimetz ma canaag cajp. E chi mooy mic'ajt, jigix jää yajpidzimy ajcxy ca'oybi ma jää ajcxy. ⁸ Nañ jadu'n y'ane'my Jesús je' ydiscípulos ajcxy co ca' huaad ti miníxcxi xy tü'amgixpi, jéyi jää miníxcxi xy tüg tajc nidüg nidügti. Ca' huaad miníxcxi xy ymorral, e ca' huaad miníxcxi xy ycaagy, e ca' huaad miníxcxi xy ymeeñ. ⁹ Jéyi je ycig etz je yhuit huidibi anajty ajcxy ymiid huen miníxcxi xy. ¹⁰ Chi Jesús yminañ:

—Co anajty ajcxy mjättacci xy ma tüg tijc, jím ajcxy mhuimipy ixti coon mdzóonip ma yijimbib cajp. ¹¹ Pen mdigiiygixp ma tüg cajp, e je jää ajcxy ca' ajcxy xycöbiga'ñ, ca' ajcxy amido'ida'ñ miich m'ayuc, mbidzimgix ma je cajp, chi mhuin-huójpcixipy mgig. Jada je' je tiy'ajt co ca' ajcxy mjotcújcity. Janch iich miich ajcxy nimäy co Dios anajty ytiyduñ jada naaxhuiñ jää, jacnigi tza-achypib paada'ñ yi jää ajcxy huidibi ajcxy anajty

ca' xycöbijccixy, ca'ydi je' ajcxy huidibi tzinaay jecy'aty ma Sodoma etz Gomorra cajp.

¹² Chi je nimajmetzpi ajcxy chon Dios y'ayuccapxhuäcxy co huen jääj ajcxy jothuimbijtcixy, huen ixmajtztaaygixy yi pocytunii. ¹³ Nañ jadu'n ajcxy yajpidzimy ca'oybi majaty jääj, e pidaaccixy aceite majaty pa'mjääj, e yajtzóoccixy anajty.

Co Juan je Bautista y'ögy

¹⁴ Huin'it je rey Herodes nejhuiiy co Jesús canaag mijhuinma'ñ tzachytuñ anajty, com tüg'ociy je mayjääj anajty nimiyaaccixy Jesús. Herodes yminañ co Juan je Bautista ti yjugypicy jadüg'oc ma anajty ti y'ögy, paady mic'ajt miiidity jaydëb mijhuinma'ñ tuñ. ¹⁵ Nijéjity jääj yminaangixy:

—Jesús yi' je' Elías.

E naagity jääj yminángixy:

—Yi' je' tüg Dios tiy'ajtmiidpi huidibi quipxyiby miid je Dios ytiy'ajtmiidpi huidibi tzinay jecy'ajty.

¹⁶ Co Herodes nejhuiiy nej je mayjääj nimiyaaccixy Jesús, chi yminañ:

—Janch jada co Juan ti yjugypicy, je huidibi nni'ane'mdiyyich co huen yajminagyii ycohuajc.

¹⁷ Miid Herodías, Herodes ytöxytijc ycixpi, Herodes n'ane'mdiyy co Juan yajmach, e pidägyii pujxtigoty. Jada Herodías jayijp ypijcy miid je rey Herodes y'ajch Felipe, per ti anajty ixmach Felipe, e ypijctigajch miid je ycapy Herodes. ¹⁸ Hue' anajty Juan ti nimay Herodes:

—Ca' jadu'n paadyii co yi m'ajch Felipe ytöxytijc miich miiiddzinaayi.

19 Paady ycixpi Herodías mijotma'ty Juan, e ytimy yaj'ögamy anajty. Per ca' mic'amy yhuinma'ñybaty nej ocyaj'ögip; **20** com je rey Herodes ñejhuiyb co tudägy jää huädz jää anajty je Juan, e tzigiiyb anajty miid Juan. Paady ycixpi anajty je rey Herodes Juan miidity cuend'aty pujxtigoty. Naag'oc naag'oc anajty Herodes nicxy amido'ity Juan y'ayuc, ooy anajty huinmay nej yhuimbidzimy, per jotcujc anajty amido'ijty.

21 Huin'it Herodías ypat huinma'ñ nej jëb yaj'ögy Juan je huin'it xii co je rey Herodes anajty ñayñixiidiuñyii. Hue' yajcay yaj'uucy je gobierno ytumbi ajcxy, je soldado huindzin ajcxy, etz tûg'óciy yi mic jäydijc huidibi ajcxy tzinaayb naag naag cajp jim Galilea. **22** Xiiduñjoty anajty co Herodías ñiix oy y'ech ma je rey anajty yajpaady miid je may jää huidibi anajty yajcaayb yaj'uucpy. E jadu'n nej je Herodías ñiix y'ejch, ooy je rey jadu'n jäygidacy, etz tûg'óciy je jää je huidijaty anajty miid ajcxy ycaaygiixy y'uuccixy. Chi je rey niimay je töxy'anäg:

—Pijctzóohuigich ti mdimdzojcpy, iich miich nmöhuipy.

23 Je rey nigg capxcödujcy janch ciixyjot huinijot co möhua'ñ ti ytimy ypijctzooyb, ixti jëb jamöy cujhuäcxy yi' y'ané'min, mibaad anajty ane'my je naaxjot. **24** Chi je töxy'anäg ñicxy ma ytaj oy amidoy, niimay:

—¿Ti nbijctzohuipich?

Chi je' ytaj y'adzooy:

—Pijctzoohui yi Juan je Bautista ycohuajc.

25 Míc'amy je Herodías ñíix nihuimbity je rey e yminañ:

—Ndzojcypich co xymöhuibich míc'amy je Juan je Bautista ycohuajc ma tüg texy.

26 Co jadu'n midoy je rey, chi ytigiiy tajp mayb janch mijcajee. Per ti y'octunipy. Com ti anajty jadu'n capxcödacy, ti anajty mayjäy midoy ti anajty ti yaj'ahuaníy je töxy'anäg, ca' y'ayuc yajxiicy.

27 Paady ycixpi je rey míc'amy ane'my tüg soldado, co huen nícxxy yajtzoni Juan ycohuajc. **28** Chi je soldado ñícxxy ma pujxtiyc, e yöcpujxtuuty Juan. Chi je soldado mimiin Juan ycohuajc ma tüg texy, e yajcidigiy je töxy'anäg, e je töxy'anäg yajcidigiy ytaj.

29 Co je jääy ajcxy huídibi anajty mijnicxpejtp Juan ñejhuiy ajcxy co je rey ti yaj'ögy Juan, chi ajcxy y'oy e yajpidici Juan ñinícx, e yajnaaxtigiiy ajcxy.

Jesús yajcaay migooox mil yëydijc

30 Co je majmetzpi apóstoles ajcxy yhuimbijty huídibi anajty Jesús ti quexy y'ayuccapxhuäcxpi ma canaag cajp, chi ajcxy yajmídmíydacy Jesús tüg'óciy tijaty anajty ti túngixy, etz tüg'óciy ayuc huidijaty ti yaj'ixpíjccixy. **31** Huin'it Jesús nimay je nimajmetzpi huídibi anajty ti quexy y'ayuccapxhuäcxpi:

—Tzoc jámim ma tüg it ma ca' piñ, jaydëb nbócxim tüg xii metz xii.

Paady ycixpi Jesús jadu'n yminañ, com tzach mayjäy ja'ttiib tzondiib ma Jesús yajpaady, e ca' ajcxy tiempo anajty míidity mína ycáaygixipy y'úuccixipy míid je mayjäy ycixpi. **32** E Jesús míid ydiscípulos ajcxy ñícxxy barcojoty ma ca' piñ. Ac

jëyi ajcxy nícxxy ca' jac pín jää miid nicxy. ³³ E mayjäy ijxy co Jesús ajcxy choñ, e nañ ijxcajpy pín anajty tzoñ barcojoty. Paady mayjäy chooñ ma canaag cajp tegyi'm, nícxciixy poyigý anajty ma Jesús níicxa'ñ. Mayjäy oy yja'ty jayijp ca'ydi Jesús ajcxy, e jím ajcxy yöymujctay. ³⁴ Co Jesús ybarcopidzimy, chi ixy janch mayjäy, e Jesús ooy pa'ayoy je mayjäy, com jadu'n anajty ajcxy nej maycöbixy huidibí ca' miidity ycuend'ajtpi. Chi Jesús ytigiy yaj'ixpijcp, canaag nax ixpijcin anajty yecy. ³⁵⁻³⁶ Co anajty ti chu'iiyñi, chi Jesús ydiscípulos ajcxy nímaayi:

—Ca' ni pín chinäy ma jadayaabi it lugar, e ti chu'iiyñi. Capxycíx miid jada mayjäy ajcxy, jaydëb nícxciixyñi ma yi cajp huinduy agonbi, huen nícxxy júygixipy ycaayin y'uucin.

³⁷ Huin'it Jesús y'adzooy yi' ydiscípulos ajcxy:

—Miich ajcxy móoygíx jada mayjäy caayin úucin.

Chi ajcxy Jesús y'adzooy:

—¿Huaad iich ajcxy nícxxy njuy mejtz mígo'px denario tzajcaagy, jígiix ycayipy y'úgipy jada mayjäy?

³⁸ Chi Jesús y'amidooy ydiscípulos ajcxy:

—¿Naag tzajcaagy miich ajcxy miidity ya? Nicx ijcxiix.

Co ajcxy tiy'ajt paty, chi ajcxy Jesús nimay:

—Iich ajcxy nmíid mígoox tzajcaagy etz metz acx.

³⁹ Chi Jesús ni'ane'mdiy co je mayjäy huen ix-taaccíixy naaxcixy tügpicyjaty. ⁴⁰ Chi je mayjäy y'ixtactay canaagpicy. Canaagpicy mígo'px jatypi, e canaagpicy huixchiguípxmajcjatypi.

41 Chi Jesús conígy je migooxpí tzajcaagy etz je metzpi acx, e ypa't'ijxy tzajpcíxy, e yajnajxy Dios cojuyip ma Dios miid je tzajcaagy etz je acx ycixpi. Huin'it Jesús tujc-huäcxje migooxpí tzajcaagy, e yajcidiy je' ydiscípulos ajcxy, jaydëb ajcxy yajhuäcxip ma je mayjäy. Nañ jadu'n Jesús yajcidiyy je metzpi acx je' ydiscípulos ajcxy, jaydëb yajhuäcxip ma je mayjäy. **42** Nidüg'óciy je mayjäy ajcxy ycay y'uucy cüxyi. **43** Co je mayjäy ycayday, chi je discípulos ajcxy yajmujcy je cayduc tzütztuc, e yaj'ujch ajcxy majmetz cach. **44** Migoox mil anajty ajcxy je yëydijctijc huïdibi cay uuc.

Jesús yöy níihuingíxy

45 Huin'it Jesús ane'my je' ydiscípulos ajcxy co huen barcotigiiygixy miç'amy. Huen niçxiçciçxy jayijp jím Betsaida jím mejy ñinajxy. Co yi discípulos ajcxy ybarcotigiyday, chi Jesús ycapxycíxy miid je mayjäy. **46** Co anajty Jesús ti ycapxycíxy miid je mayjäy, chi ñicxy ma tûg cögop Dios mibijctzoob. **47** Co ycoodziyñi je discípulos ajcxy anajty yajpaady mejyjoty ma je barco. Jesús naydüg anajty yajpaady mejypa'. **48** Jesús y'ijx co je'ydiscípulos ajcxy anajty ti y'anucxiygixy miid mejycabii, je' co je barco anajty chachjiçcobojiy. E co oy moñiy, chi Jesús ymijhuägy ma je barco. Jesús yöyp anajty mejyhuingíxy, e hue' anajty jüyüñaxamy je discípulos ajcxy. **49** Co ajcxy ijxpaty Jesús yöyp anajty mejyhuingíxy, chi ajcxy ooy yaxqueegy, com hue' anajty ajcxy tijy co nigo y'ijxmañiygixy. **50** Com tûg'óciy yi discípulos ajcxy anajty ti íjxcixy

Jesús, e ooy ajcxy chigiiy, paady mic'amy Jesús migapxy je' ydiscípulos ajcxy, e n̄imay:

—Jotmic naybidáacigixy, ca' mdzigihiygixy. Iich yi'.

⁵¹ Huin'it Jesús ybarcotigiiy, e mic'amy je poj yxeemy, e je discípulos ajcxy ooy jihuiy huinmay.

⁵² Ooy ajcxy jihuihygixy huinmaaygixy, com ca' ajcxy huinjihuihygixy anajty nej Jesús je mayjäy ya-jcay miid je migooxpi tzajcaagy. Com je'ni anajty ajcxy ooy yjotjuuñity ycöjuuñity.

Jesús yajtzögy pa'mjäy ajcxy jím Genesaret

⁵³ Chi ajcxy ymejch ma je mejypa' ma je Genesaret ñaaxjot. E coxojch ajcxy je barco ma mejypa'.

⁵⁴ Co ajcxy ybarcopidzimy, chi mic'amy je mayjäy ajcxy jím ijaxcajpy Jesús. ⁵⁵ Poyïgy je jäy ajcxy chooñ, e yajyöyñajxtay je cajp ajcxy huinduy agonbi, capxhuäxcxixy co Jesús anajty ti yjädy jím. E jäy ajcxy yajmiindzondacy may pa'mjäy cijx'am jím ma anajty Jesús yajpaady. ⁵⁶ E hueñytim ma'amyity anajty Jesús ñicxy majaty mij cajp, mutz cajp, o majaty jäy y'ujtzinäy, ooy anajty ajcxy pidáccixy pa'mjäy majaty majaty yi mij tüba', e cohuaniygixy Jesús co huen nidoñyii yi yhuitpa', e tūg'ociy huídijaty anajty ajcxy nüdomb, najxp ajcxy anajty je' ypa'm.

7

Huidi jäy yaj'ahuimbijt pocyjayity

¹ Huin'it ymiiñ ma Jesús nijëjity fariseojäy ajcxy, je huindzindijc huídibí tzachpadumb judío ycostubre. Nañ jadu'n miid miiñ nijëjity escribas, je huindzindijc huídibí ajcxy nijaydutp anajty Dios

ñecy. Hue' je fariseos etz esribas ajcxy anajty ti choongixy Jerusalén. ² Je fariseos etz esribas ajcxy ijxy co Jesús ydiscípulos ajcxy ytigiiy caaybi uucpi jaygibujy, ca' anajty cuydúngixy judíojäy ycostumbre. ³ (Com yi fariseojäy etz jacjadyii judíojäy ajcxy cuydumby anajty ajcxy ñi'ap costumbre, e ixpocypújcixy jayijp ma ca'ní ytigiiygixy caaybi uucpi. Com yi judíojäy ajcxy co ajcxy ñicxy mayjäyjoty etz yhuimbijtcixy jadüg'oc ma ytijc, ca' ajcxy ycay ixti cooni jayijp ajcxy ycibújcixy canaag'oc. ⁴ Yi judíojäy ymiid canaagnax costumbre huídibi cuydúngixyp jadu'n nej ajcxy ya-jhuaatzcixy ajcxy ytaasi ytexy ytütz etz ypujx-texy.) ⁵ Chi je fariseos etz esribas ajcxy y'amidooy Jesús, nimaayi:

—¿Na'amy co miich mdiscípulos ajcxy ca' cuydúngixy judíojäy ñi'ap costumbre? ¿Na'amy co ajcxy ycaaygixy y'úccixy, e ca' jayijp ixpújcixy yi' ypocy?:

⁶ Chi Jesús y'adzooy:

—Janch tiy'ajt jadu'n nej je Dios ytiy'ajtmiidpi Isaías jayhui'my jecy'ajty miid miich ajcxy ycixpi. Miich ajcxy huídibi naybidaacip jadu'n nej jihuïy ajcxy tudägyjäy, e ca' yjánchity. Com jadu'n Isaías jaybejty co Dios jadu'n yminañ:

Jada jääy jadu'n ajcxy ycapxcixy ymidaaccixy jadu'n nej jihuïy xyajmij'atyich. Per ca' ajcxy xyajmij'atyich cixyjot huinijot.

⁷ Naadigii co ajcxy xyhuin'igixich xy-huinyáaxcixich. Ñayyaj'ixpíjcigixy ayuc tiy'ajt huídibi jääy ajcxy ti cojy ti macxy.

⁸ Chi Jesús yminañ:

—Miich ajcxy ti m'ixmájtzcixy Dios ycötújcín, e myajmij'ájtcixy ayuc huinma'ñ huídibí jääy ci'm ti cojy ti macxy. ⁹ Miich ajcxy ca' mgüendtúngixy Dios ycötújcín Dios ytíy'ajt jigix jébi cuydúngixy mgi'm costumbre. ¹⁰ Com Moisés je cötújcín ypidac jecy'ajty: “Yajmij'at mdaj mdeedy”, e “Pinjaty jibic nigapx ni'oijiyb ytaj yteedy, copicy y'ögip.” ¹¹ E miich ajcxy minañ co tük jääy nímähuíp ytaj yteedy co ca' pubeda'ñ ajcxy jadu'n nej padyii, miid co tük'óciy tijaty yi' ymiid huídibí ytaj yteedy jé'adánip, hue' ti ahuaníy nigoo ma Dios. ¹² E pen jadu'n minañ, chi miich ajcxy minaangixy co ca' copícyity mbubéjtciixipy mdaj mdeedy. ¹³ Miich ajcxy midundigooyb Dios ycötújcín miid mgostumbre huídibí myajnajxyp myajtigiiyb, etz jacjadyii jibic-huinma'ñ myaj'ixpíccixy.

¹⁴ Jadüg'oc Jesús mijhuoy yi mayjääy ajcxy, e chi nimay:

—Mido'mbijccix miich ajcxy iich n'ayuc, e mhuinjihuíhuíp ajcxy. ¹⁵ Ca' yi' yajpocycähuiiyb huídibí jääy ajcxy ypidacy ma yhuin y'ahuac. Yi' janchtiy huídibí pidzim ma jääy ajcxy yjot yhuinma'ñ, yi' yi' yajpocycähuiib. ¹⁶ Miich ajcxy mmiid mdätzac, mido'mbijccix iich n'ayuc.

¹⁷ Co Jesús ixmajch je mayjääy, e ytijctigiiy, chi je discípulos ajcxy yaj'amidoohui nej yhuimbidzimy jada ayuc. ¹⁸ Chi Jesús ydiscípulos ajcxy nimay:

—¿Nej nañ jadu'n miich ajcxy ca' mhuinjihuíy jada ayuc? ¿Nej ca' mhuinjihuíygixy co huídibí tigiiy ma yi jääy y'ahuac (yi caayin uucin), ca' yi' yajpocycäy yi jääy? ¹⁹ Yi caayin uucin hue'

yí jää ypidägy ma y'aa ymoox ca' nan ma yjot yhuinma'ñ, e co ñax ma y'aa ymox, chi ypidzimni.

Co Jesús jadu'n ymina'ñ, chi nejhuiiyim co Dios ca' capx'aducy ni ti caayin ni ti uucin. ²⁰ E Jesús yjacminañ:

—Dios yajpocycähuip jää ajcxy miid huidibi pídzimb ma ajcxy yhuinma'ñ. ²¹⁻²² Ma yí jää ajcxy yhuinma'ñ jiiby chooñ jibic-huinma'ñ; jiiby chooñ migapxtigoyii töxyjäy yhuinma'ñ; jiiby chooñ je tundigooyii yeydijc miid töxyjäy etz töxyjäy miid yeydijc huinma'ñ; jiiby chooñ jäyyaj'ögií huinma'ñ; jiiby chooñ meedzií huinma'ñ; jiiby chooñ mügií huididií huinma'ñ; jiiby chooñ jibic-huinma'ñ; jiiby chooñ je huin'inií huinma'ñ; jiiby chooñ nayca'oy'ixií huinma'ñ; jiiby chooñ je piitzcapxií huinma'ñ; jiiby chooñ je amij agix huinma'ñ; jiiby chooñ je tzuu huinma'ñ je loci huinma'ñ. ²³ Yí jadu'mbi jibicpi jiiby chooñ ma jää ajcxy yjot yhuinma'ñ, paady jibicpi jää ajcxy tungixy, e ypocycäy ajcxy ma Dios.

Tüg töxyjäy huidi ca' yjudiojäity mibijc Jesús

²⁴ Chooñ Jesús ma yijimbi it, e ñicxy jim ma Tiro etz Sidón ñaaxjot. Jesús ytigiy ma tüg jää ytijc, e ca' anajty tzocy co je mayjäy ñejhuihyb ma y'ity. Per ca' jajty niçx yhuingoyüch. ²⁵ Mic'amy tüg töxyjäy nejhuiiy ma Jesús anajty yajpaady. Hue' je töxyjäy ypi'cniix ymiid anajty ca'oybi. Je töxyjäy ymiin ma Jesús, e ycojxtinay'ahuíy ma yí' yhuinduu. ²⁶ Je töxyjäy hue' anajty ycogájpity Sirofenicia (e hue' anajty griegojäy). Yí töxyjäy may'ajt pijctzoy ma Jesús co huen yajpidzimy je ca'oybi ma ypi'cniix yjot yhuinma'ñ. ²⁷ Chi Jesús je töxyjäy nimay:

—Ooy ycopícyty co nbubedipyich jayijp Dios yjäy (yi judíojäy). Jadu'n nipaady nej tüg ungdeedy. Tím copicy co je ungdeedy yajcayipy jayijp yci'm ung, e ca' möhuip uc je huidibi y'ung yajjicxaamy.

²⁸ Chi je töxyjäy y'adzooy:

—Huindzin, tiy'ajt nej miich mm̄ina'ñ, per nañ jadu'n yi uc ajcxy yjiiçxyp je caagy abu'x huidi cäb naaxcixy ma mesipa't ma je jäy y'ung ajcxy ycaay.

²⁹ Chi Jesús je töxyjäy nimay:

—Tiy'ajt jadu'n nej iich miich ti xy'adzooy, paady yciçpi jëb mhuimbidiçpy ma mdijc jocujc, je ca'oybi ti ypidzimy ma mniix yjot yhuinma'ñ.

³⁰ Co je töxyjäy huimbijty ma ytijc, chi paty ypi'cniiçx cijx'am, ti anajty je ca'oybi ñibidzimyii ycöbidzimyii.

Jesús yajtzögy tüg jäy huidibi cönat etz ahui'mb

³¹ Chi Jesús jím tzoçi chooni Tiro ñaaxjot. Chi chooñ jím ñicxy anajty Galilea, e ñicxy ma je tü'aa huidibi najxp Sidón etz je cajp huidibi yajpatp jím Decápolis ñaaxjot, chi yja'ty ma Galilea mij laguunba'. ³² Jím ajcxy miid miiñ tüg jäy huidibi cönátip etz aahui'mb. Chi ajcxy may'ajt pijctzooy ma Jesús huen cñiçxajy je pa'mjäy. ³³ Chi Jesús miidnicxy je pa'mjäy ahuingujc ma ca' mayjäy, e pidacy ycihua'x ma je pa'mjäy ytätzac. Chi chujy, e huin'it nüdoni je ytoodz. ³⁴ Chi Jesús ypa't'ijxy tzajpcix, e ymíçxejy, e chi ym̄inañ Aramaico'amy:

—Efata —jada ayuc hue' yhuimbidzimy: Ahuädz.

³⁵ E mic'amy je jäy cönatpi ytätzac y'ahuaach etz ytoodz yungiiy etz ycapxní yajxon. ³⁶ Chi Jesús

ane'my je pa'mjäy etz ymigügtijc co ca' huaad ni pín yajmiidmiydägípy jadu'n nej anajty tì chögy. Co Jesús jadu'n mictägy ane'my co ca' huaad ni pín yajmiidmiydägípy je mijhuinma'ñ huídibi ytumyb, chi nígi je pa'mjäy etz ymigügtijc miidmiydaaccixy hueñypínyt. ³⁷ Je mayjäy ooy tzachjihuiy huinmay ajcxy, ñayñimaayi ajcxy miñ xyípy:

—Jada Jesús ooy oy chachtuñ. Ymimadactaayb yi'huenytímytíjity, ixti yajmidohuicpy yi' yi cönatpi etz yajcapxígy yi' uumbi.

8

Jesús yajcay midax milyeydijc

¹ Je huin'it xii je huin'it tiempo mayjäy anajty ti ñaymújcigixy ma Jesús yajpaady, e ca' anajty je mayjäy ajcxy miidity ti ycáaygixípy y'úuccixípy. Jesús capxyñiguejxy je' ydiscípulos ajcxy, co huen miingixy ma yi' yajpaady. Co ajcxy ymiiñ, chi nimay:

² —Ooy nba'ayoooyich yi' mayjäy. Yi' co cham midugiig xii maabi ya miid y'ityich je mayjäy, e ni ca' ajcxy miidity ti ycayípy. ³ Co ixyípy nguex-huimbityich ajcxy ma ytíjc ayuu, ca' yjécyity yajpa'mgójípy ajcxy tü'am, com nijejity ajcxy jiguëgy ti choongixy.

⁴ Chi je discípulos ajcxy Jesús adzooy:

—¿Ma iich ajt nbaatím je caayin uucin huídibi jéb miid nyajcaayim nyaj'úucim jada mayjäy? Com mijtigiduum ya nyajpaatím ma ca' pín chinäy.

⁵ Chi Jesús y'amidooy je' ydiscípulos ajcxy:

—¿Naag tzajcaagy miich ajcxy miidity?

Chi je' ajcxy y'adzooy:

—Huixtujc tzajcaagy.

⁶ Chi Jesú斯 ane'my je mayjäy, co huen iñay'ahuiiygixy naaxcíxy. Huin'it Jesú斯 conígy je huixtujcp tzajcaagy, e yajnajxy Dioscojuyip ma Dios miid tzajcaagy ycixpi. Chi tujc-huäcxy je tzajcaagy, e moy je' ydiscípulos ajcxy, e je' ydiscípulos ajcxy yajhuäcxy je tzajcaagy ma je mayjäy. ⁷ Je Jesú斯 ydiscípulos ajcxy ymiid anajty nijëjity pi'c acx. Chi Jesú斯 yajnajxy Dioscojuyip ma Dios miid je pi'c acx ycixpi, e moy je' ydiscípulos ajcxy huen yajhuäctaygixy ma je mayjäy. ⁸ Chi je mayjäy nidüg'óciy ycay cüxi, e co ajcxy ycayday, chi je Jesú斯 ydiscípulos ajcxy yajpiidig yuixtujc cach cayduc jíicxtuc tiibí anajty yconaxy. ⁹ Jahueeni anajty ycamidaaxmility je jääy huidibi ajcxy cay uuc cüxi. Chi Jesú斯 ycapxy ycijxy miid je mayjäy, e nimay ajcxy co huen niçxcixy ma ytijc. ¹⁰ E miç'amy Jesú斯 ybarcotigiy miid ydiscípulos ajcxy, e chi niçxy ajcxy jim Dalmanuta ñaaxjot.

Yí fariseos ajcxy tüg ijxpejt pijctzoob mijhuinma'ñybi

¹¹ Nijëjity fariseos ajcxy, je huindzindijc huidibi padumb judío ycostumbre, ymiiñ ajcxy ma Jesú斯 yajpaady, e ytigiy ajcxy ijsxquiípxcixy y'ixpijcín miid Jesú斯. Pijctzoogixy co Jesú斯 huen yaj'ixyii ajcxy tüg ijxpejt huidibi tzomb tzajpjoty. Ijxta'n octunaangixy miid Jesú斯. ¹² Chi Jesú斯 tajy may ñayjihuñyi jotjoty huinma'ñyjoty, chi ymicxejy, e ymínañ:

—¿Na'amý co jada jääy ajcxy huidibi jugy'ajtp cham, pijctzoogixy ijxpejt huidibi tzomb tza-

jpjoty? Janch iich miich nimaaygixy co ca' nyaj'ixaangixy ijxpejt huidibi tzomb tzajpjoty.

¹³ E Jesús yt̄imycapxycíxy miid je fariseos ajcxy, e chi puyöyduuty ajcxy. Chi Jesús ybarcotigiiy, e n̄icxy miid ydiscípulos ajcxy ma mij laguun n̄inaxy.

Fariseojäy ajcxy yaj'ixpíjcin

¹⁴ Je' ydiscípulos ajcxy ti anajty jaydigoygixy je jiicxy picy co ajcxy ybarcotigiy. Jéyi ajcxy m̄imiñ tūg pi'c tzajcaagy. ¹⁵ Chi Jesús ane'myb je' ydiscípulos ajcxy, e yminañ:

—Ca' mm̄ijpidaaccixy yi fariseojäy ajcxy y'ayuc ytiy'ajt etz ni rey Herodes y'ayuc ytiy'ajt, com jadu'n ajcxy y'ayuc nipaady nej levadura huidibi ca' y'óyity.

¹⁶ E je Jesús ydiscípulos ajcxy nimiydaaccixy Jesús y'ayuc ñayñimáayigixy ajcxy miñ xyipy:

—Je' co ca' iich ajt nm̄imiinim caayin uucin.

¹⁷ E Jesús ñejhuiiyb anajty nej je' ydiscípulos ajcxy ñayñimaayi miñ xyipy, paady yminañ:

—¿Na'am̄y co mdzachnimiydaaccixy je caayin uucin huidibi ti mjäydigooygixy? ¿Nej ca' mhuinjihuiiygixy e ca' mguenditungixy iich n'ayuc? ¿Nej co ajcxy mdzachcöjuuñity? ¹⁸ Miich ajcxy miid mhuiin: ¿Nej co ca' m'ijxcixy huidibi ndumybich? Miich ajcxy miid mdädzac: ¿Nej co ca' mmido'mbijccixy iich n'ayuc? ¿Nej co ca' mjäyméjtzcixy ti ti nduñich? ¹⁹ Jayhuin co ndujchuaäcxyich je migooxpi tzajcaagy e nyajcaayich migoox mil jäy: ¿Naag cach cayduc jicxtuc ti ajcxy myajpidiḡy?

Chi ajcxy y'adzooy:

—Hue' iich ajcxy nyajpidig'yich majmetz cach cayduc jícxstuc.

20 Chi Jesús yminañ:

—E jayhuin co ndujc-huäcxyich je huixtujcpı tza-jcaagy, e nyajcaayich midaax mil jay: ¿Naag cach cayduc ti ajcxy myajpidig'?

Chi ajcxy y'adzooy:

—Hue' iich ajcxy nyajpidig'yich huixtujc cach cayduc jícxstuc.

21 Chi Jesús yminañ:

—¿Nej chambaad miich ajcxy ca' mhuinjihuüy?

Jesús yajtzögy tüg jay huintzpi jim Betsaida

22 Jesús etz ydiscípulos ajcxy oy yjá'tciyx jím Betsaida. Jim Betsaida nijéjity jay miid miiñ ma Jesús tüg huintzpi, e pijectzoy ajcxy may'ajt co huen nidoñ jígiñ je huintzpi y'ijxiçipy. **23** Huin'it Jesús huijtzt-zooñ je huintzpi ma yci', chi miid cajppidzimy. E chi Jesús yajjaaxy yi chujyñii je huintzpi yhuiin, etz cñixajy, e chi amidoj pen y'ijxpy anajty tigati yinjaty huenjaty. **24** Chi je huintzpi huindicxpejty Jesús, e nimay:

—N'ijxypich yëydijctijc, e jadu'n ajcxy yquëxiçy nej quipy, per yöyp ajcxy.

25 E jadüg'oc Jesús yci' pidacy ma je huintzpi yhuiin, e chi je huintzpi yhuindicxpejtpy anajty, e chi yhuiin y'oyiçy yajxon, huin'it oy huädz y'ijxy.

26 E Jesús ycapxycíjxy miid je', e quejxhuimbijty ma ytijc. Chi yminañ:

—Ca' mdigñhuip cajpjoty, e ni pin jada mgayajmiidmiyঃdägipy.

Pedro capxypidzimy co Jesús yi'je'je Cristo

27 Chi Jesús ñicxy miid ydiscípulos ajcxy jím ma nijéjity mutz cajp mihuingon je mij cajp Cesarea Filipo. E tü'am Jesús amidoy ajcxy ydiscípulos, nimay:

—¿Nej jää yminaangixy pín iich?

28 Chi ajcxy je' ydiscípulos y'adzooy:

—Nijéjity jää yminaangixy co miich je' je Juan, je Bautista. E nijéjity yminaangixy co miich je' je Elías. E jacjadiyii yminaangixy co miich je' tūg Dios y'ayucnajtzcapxiibí huídibi tūgíyb miid nijéjity Dios ytiy'ajtmíidpi huídibi tzinaay jecy'ajty.

29 Jesús y'amidooy je' ydiscípulos ajcxy:

—Miich ajcxy, ¿nej miich mmminaangixy pín iich?

Chi Pedro y'adzooy:

—Miich je' je Cristo.

30 Chi Jesús nimay je' ydiscípulos ajcxy co ca' huaad ni pín nimaaygixy, co yi' je Cristo.

Jesús capxypidzimy co y'öga'ñ

31 Chi Jesús jacyaj'ixpijcy je' ydiscípulos ajcxy, e yminañ:

—Copicy co iich, je jää huídi tzoon tzajpjoty, nya-janaxipyich mij tzaachpyi etz mij ayo'n. Yi mijjäydijc ajcxy, yi judío teedy mijtungmíidpi, etz yi esribas, je huindzindijc huídibi nijayduutcxyp Dios necy, ca' ajcxy xy'ixa'ñich, e xyaj'öga'ñ ajcxy, e codugiig xii njugypigipyich jadüg'oc co iich anajty ti n'ögy. **32** Co Jesús jadu'n nigapxy nimiydacy huädz huädz nej yjada'nyii anajty, chi Pedro huobibzimy Jesús ahuingujc, chi ooy ojy. **33** Chi Jesús ni'ijxhuimbijty ydiscípulos ajcxy, e ojy je Pedro, nimay:

—Huinhuaäctuutcich, miich Satanás. Com miich ca' mhuinma'ñ mbidägy nej Dios tzocy. Yí' janchtiy miich mhuinma'ñ'ajtpy nej jay ajcxy tzocy.

34 Huin'it Jesús huoomiñ yi' ydiscípulos ajcxy etz yi mayjäy, e chi nimay:

—Pen ji pinjaty xypanicxa'ñich, huen jaydigoydäy ycimdzójcin etz huen xypanicxiich jabom jabom. Oy nej ytímyjadipy ytímy'ayoohuipy. Jadu'n nipaady nej jihuÿ ajcxy anajty mguruudz mgabíccixy, etz naygíyéjcigixy ma yi ó'cin huen ytímyñéjity miid iich ycixpi.
35 Huenpinjäy huídibi ca' yega'ñ yi yjugy'ájtìn ma yi ó'cin miid iich ycixpi, hue' je' yajtigoyamy yi'yjugy'ájtìn. E huenpinjäy huídibi yegamy yjugy'ájtìn ma yi ó'cin miid iich ycixpi etz iich y'ayuc oybi ycixpi, hue' je' ypadamyb yi jugy'ájtìn huídibi ca' cixipy tigoyipy ni minaa. **36** ¿Ti oy'ájtìn yi' co tüg jay y'ocnayyajpadiiyb yi meeñ etz mic'ájtìn (huidi yajpaatp ya ñaaxhuiñbi) e y'alma yjugy'ájtìn cixipy tigoyipy tügcÿ? **37** ¿Jadu'ñyi jëb jay y'alma yjugy'ájtìn occojuyi? Nigi tzoohuin miidity jay ajcxy y'alma yjugy'ájtìn, ca' jac ti.
38 Huentimpínity yi huídibi xymidzo'ydúnibich yi n'ayucich ndiy'ájtich ma yi pocyjäydijc yhuinduu huídibi tzinaayb cham ma jada naaxhuiñbi. Pues nañ jadu'n iich, je jay huídibi tzoon tzajpjoty, nmidzo'ydúnibich yi jadu'mbi jay co iich anajty nhuimbity ya naaxhuiñbi miid iich nDeedy, je Dios Teedy, ymic'ajt y'oy'ajt etz miid tüg'óciy yi may'angeles ajcxy tudägypi.

9

1 Jadu'n Jesús yjacmīnañ:

—Janch tiy'ajt jadu'n nej iich miich ajcxy cham nīmäy, co nijëjity miich ajcxy huidibí cham ma iich nhuinduu, ca' m'ögaangíxy, ixti cooni ajcxy jayíjp m'ixípy je Dios y'ané'min etz ymic'ajt.

Co Jesús ñiniicx yajtigach

2 Co tuctujc xii naxy, chi Jesús miid tzooñ Pedro, Santiago etz Juan, e miidpa'ttigíiy ma tüg mijcop ma tüg it ooy ycíxity. E jím copcíxy Jesús ñiniicx naygojtigajtzni ma Pedro ajcxy yhuinduu. **3** Chi Jesús yhuit oy y'ahuimbity janch poob, e janch adiicxp. E ni piñ jadu'n yhuit cayajhüäch janch poob jadu'n nej je' anajty yhuit miidity. **4** E chi oy nayguëxígyii ma ajcxy yhuindu Elías etz Moisés. Elias etz Moisés miydacp anajty ajcxy miid Jesús.

5 Huin'it Pedro nīmay Jesús:

—Huindzin, janch oy jadu'n co iich nyáajity. N'occojyich ajcxy tugiig tijcquemy: tüg miich mje'; tüg Moisés yje'; etz tüg Eliás yje'.

6 Com Pedro, Jacobo etz Juan ooy anajty chigiiygíxy, paady Pedro ca' anajty nejhuíy ti ycapxyp. **7** Tím huin'ítíy tüg joc yajnídigoy je' ajcxy, e midooy ajcxy ayuc jocjoty, e je ayuc ymīnañ:

—Jada je' iich n'ung, huidibí ooy ndzocyich. Mido'mbic miich ajcxy Jesús y'ayuc.

8 E tim huin'ítíy Pedro, Jacobo etz Juan ajcxy yuyc'ijxy, e yja'ijxhuidijty ajcxy, e ca' ni piñ ma ocjac'ijxni, jëda'ajty Jesús naydügpajc.

9-10 Ti anajty choongíxy copcíxy, e cídacp anajty ajcxy, co Jesús nīmay Pedro, Jacobo etz Juan, co

ca' huaad yajmiiđmiydaaccixy p̄injaty huidibi ajcxy anajty ti íjxcixy, ixti cooni iičh, je jāy huidibi tzoon tzajpjoty, n'ögibich etz njugypigipyich jadüg'oc. Pedro, Jacobo, etz Juan ca' yjacmiydaägy miid jacpiñjaty huidibi anajty ti íjxcixy. Per ooy ajcxy huinmay etz naymiiđmiydaacigixy miñ xyipy ti Jesús ytijamy co yminañ: "N'ögibich etz njugypigipyich jadüg'oc." ¹¹ Huin'it ajcxy Jesús y'amidooy:

—¿Na'amy co yi escribas yminañ co yi Elías huidibi chinay jecy'ajty jayijp miinañ ca'ydi je Cristo?

¹² Chi Jesús y'adzooy:

—Tiy'ajt jadu'n co miñ jaybety ma Dios ñecy jecy'ajty co Elías yhuimbidipy jacjayijp ca'ydi je Cristo, e yaj'oyiydähuiipy huinjemybi tüg'óciy miid Dios ycixpi. E nañ tiy'ajt jadu'n co jaybety ymiiñ ma Dios ñecy co je Cristo, je jāy huidib tzoon tzajpjoty, yajnaxa'ñ ayo'n etz tzaachypi etz mayjäy ca' y'ixa'niiby. ¹³ Iiçh miich ajcxy niimaayb co je Elías ti je' yhuimbity ya naaxhuiñ, e je mayjäy ti túngixy miid Elías nej anajty tim tzójcixy. E cuyduñ ajcxy nej jaybety miiñ ma Dios ñecy miid Elías ycixpi.

Jesús yajtzögy tüg mutz'anäg huidibi ca'oybi miid

¹⁴ Co Jesús, Pedro, Jacobo etz Juan yhuimbity ma je jacjadyii Jesús ydiscípulos ajcxy anajty ti yhui'miy, chi ajcxy ijxy mayjäy jühuidity ma Jesús ydiscípulos ajcxy. Etz ijxy ajcxy nijëjity escribas huidibi ayuc tzachyajtzibiiyb miid Jesús ydiscípulos ajcxy. ¹⁵ E co je mayjäy ijxcixy nejhuiygixy co Jesús ti yhuimbity anajty, chi mic'amy ajcxy ninicxy Jesús poyïgy,

e capxpoocxcíxy, e may je' ajcxy ooy jihuiy huinmay. ¹⁶ Chi Jesús y'amidooy je mayjäy, nimay:

—¿Ti ayuc miich ajcxy mdzachyajyomyb miid iich ndiscípulos ajcxy?

¹⁷ Chi nidüg je jääj ajcxy y'adzooy:

—Huindzin, ti nmiidmiiñ iich nmang huidibi ymiiid ca'oybi, e je ca'oybi ti yaj'umiiyii. ¹⁸ E janam jadzojc je ca'oybi yajyachyii yajquüdyii iich nmang, e oy cäy naaxcíxy, e ooy y'aa'opy ypidzimy, e nañ jadu'n oy ytitz queety etz ñiniçx janch ögy yhui'my. Ti nbijctzoyich may'ajt miid miich mdiscípulos ajcxy co huen yajpidzimgixy je ca'oybi ma iich nmang, e ca' ajcxy ymadacy nicxy yajpidzimgixy.

¹⁹ Jesús nimay je mayjäy:

—Miich ajcxy huidibi jugy'ajtp jadachambi xii tiempo huidibi ca' mijpidägy Dios y'ayuc, ¿naag xii naag po' iich njac-hui'mmihuibich miid miich ajcxy? ¿Naag xii naag po' n'ocmímectxtuguipich miich ajcxy? Miidmiin yi mmang ya ma iich nhuinduu.

²⁰ Chi ajcxy miidmiñ je pa'mjäy ma Jesús yhuinduu. E co je ca'oybi ijxpaady Jesús, chi mic'amy yajyajch yajquüdy je pa'mjäy, e chi oy ciday naaxcíxy, e ooy yajch yquüdy, yajpidzimy ooy y'aa'opy ma y'ahuac. ²¹⁻²² Jesús y'amidooy je pa'mjäy yteedy:

—¿Minaag jimiit cujc yoy maabi mmang ypa'mbety?

Chi je ungdeedy y'adzooy:

—Ma'xung anajty co pa'mbedyii. Canaag'oc je ca'oybi yajyachyii yajquüdyii iich nmang, ixti ti oy ycogidahuüy jiinjoty etz niijoty. Je ca'oybi canaag'oc jayaj'ögy iich nmang. Pen miich miid

tzöc'ajt mic'ajt jaydëb xypubedipyich, tun may'ajt pa'ayoogich etz pubejtcich.

23 Chi Jesús y'adzooy nimay je pa'mjäy yteedy:

—Pen miich mibijcpí, ca' ti chípity ma piñ mibijcp.

24 Mic'amy je pa'mjäy yteedy mic' ycapxy yminañ:

—Nmibijcyich, pubéjtcich nej huaad jacmij nmibicyich.

25 E co Jesús ijxy co nigi mayjäy chach ymiiñ poyigý ma yi', chi ix'ojy je ca'oybi, e yminañ:

—Miich ca'oybi huidib ti yajhuimy jada pi'c'anäg uum etz nat, iich miich yam n'ane'myb: "Pidzim ma yi pa'mjäy, e ca' mjactigihuipy ma yi' yjot yhuinmañ jadüg'oc."

26 Jayijp je ca'oybi yaaxqueecy janch mic, yajyajch yajquidy je pa'mjäy. Co jadu'n tuñ, chi ypidzimy. Je pa'mjäy oy ñinicx yhui'my nej jihuuy ti y'o'cni. Je mayjäy huidibi anajty ajcxy jim huindicxp yminaangixy:

—Ti ayoob y'ögy.

27 Chi Jesús majtz je pa'mjäy yci', e yajpidigý e huin'it je pa'mjäy ytinayigý mic' oy.

28 Co Jesús ytigiy ma tûg tijc, chi je' ydiscipulos ajcxy y'amidou ameech, minañ ajcxy:

—¿Na'amy co iich ajcxy ca' ti nmadägyich nej nyajpidzimip iich ajcxy yi ca'oybi?

29 Chi Jesús y'adzooy:

—Yijiibi ca'oybi ca' yi' huaad ypidzimy jadu'nyi. Hue' janchtiy copicy mibijctzou Dios mictägy, e huin'it ypidzimipy je ca'oybi ma je pa'mjäy. Ca' jac

ni nej huaad ypidzimy yi' jadu'mbi ca'oybi, jëyi co
Dios nmibijctzoohuim n'ijtim ayuu.

Jesús capxpidzimnìp jadüg'oc co y'öga'ñ

³⁰ Chi Jesús miid yi' ydiscípulos ajcxy choñ ma
je jimbì it, e yajyöyñajxtay ajcxy Galilea naaxjot.
Jesús ca' anajty tzocy co je mayjäy ñejhuñhuiyb
ma yi' ñicxy. ³¹ Com Jesús hue' anajty yaj'ixpicy
yi' ydiscípulos ajcxy, co ooy ycopícyity co yi jäy
huñdibì tzoon tzajpjoty, yajciyegipy ma yi ymidzip,
etz yaj'ögiiyb, e co anajty ti y'ögy codugiig xii
jadüg'oc yjungypigipy. ³² Jesús ydiscípulos ajcxy
ca' huinjihuñy anajty Jesús y'ayuc, e nañ jadu'n
tzigiñy anajty ajcxy co Jesús yaj'ójip, paady ca'
ajcxy amídoy nej huimbidzimy yijiibi ayuc.

¿Pin je' nìgi jacmíjip?

³³ E Jesús miid ydiscípulos ajcxy oyjäty jím Ca-
pernaum. Co ajcxy ytijctgiy, chi Jesús yaj'amídoy
ydiscípulos ajcxy, nìmay:

—¿Ti ayuc miich ajcxy naymiidmìydáacigixy jím
ma anajty mdüyöygixy?

³⁴ Per amonday ajcxy, com jëgixpi co anajty
ajcxy ooy ti ñaymiidmìydáacigixy tüyöyjoty co pin
jada' ajcxy nidügti ocjaccopícyip. ³⁵ Huin'it Jesús
y'ixtacy, e chi mijhuoy je nimajmetzpi ydiscípulos
ajcxy, chi ajcxy nìmay:

—Pin nayyajnaxaanip mij, huen ity nej jihuñy ca'
ytiijity e huen capxmidoy ymigügtijc.

³⁶ Chi Jesús tzenigüy tüg pi'c'anäg, e chi pìdacy
cujc'amy ma yi' ydiscípulos ajcxy. Chi tzenigüy
jadüg'oc, e nìmay ajcxy:

37 —Pin cöbijc tügpajc pi'c'anäg jadu'n nej jada pi'c'anäg miid iich nxii yciixpi, iich yi' anajty ti xycöbicyich, e pin iich xycöbijcpich, ca nan iich anajty naydügpajc ti xycöbijcyich, nañ jadu'n anajty ti cöbicy huidi ti xyquejxich.

Pin iich ajt xycamidzip'ájtim, iich ajt je' mïid y'ity

38 Juan Jesús nimay:

—Huindzin, ti iich ajcxy n'ijxpaady tüt jääy co ca'oybi yajpidzimy miid miich mxii, e ti ngapx'aducyich miid co ca' yi' iich ajt xypahuidíjtim.

39 Per Jesús yminañ:

—Ca' mgapx'adugipy yi jadu'mbi jäy, com huenpínity huidibi mijhuinma'ñ tumb miid iich nxii, ca' yi' jibic xyñigapxich. **40** Com yi huidibi ajt ca' xymidzip'ájtim, yi' yi' miid iich ajt nbidzimim. **41** Janch janch iich miich ajcxy jadu'n nimäy co huenpinjääy huidibi ixypy miich ajcxy xyajnii'uucp tüt vaso nii miid co miich ajcxy ti mmijnicxpety je Cristo, yi jadu'mbi jäy ypadamy yi' y'oy'ájtin ma Dios.

Je huidibi ooy ycojotmáity co nicxy nbocycähuim

42 Huenpínity huidibi jibic-huinma'ñ mibidzimb, e yajpocycäy yi jadu'mbi pi'ctijc huidibi ajcxy xymijnicxpejtpich, jac'oy ixypy co yi jadu'mbi jäy ytímyñayyajyöcxodziyii tüt paandzaa etz ñayñajtzjibibihuiyb mejyjoty. **43** Pen miich mgi' xyajtundigoyamb jac'oy co mdim'ixpuxipy, com jac'oy co mdigihuipy ma yi jugy'ájtin huinixibi ciduc, ca'ydi co Dios xypidägip miid metz mgi'

jiiby jiinjoty ca'oydactuuby, ma yi jiin ni camina ycapich. ⁴⁴ Jiiby ca'oydactuuby yi ucxyting ca' y'ögy etz ni jiin ycapich nicaminaaxii. ⁴⁵ E pen miich yi mdecy xyajpocycähuamb, ixpux, com jac'oy co mdigihuip ma yi jugy'ájtin huinixiibi tecytuc ca'ydi co mdigihuip miid metz mdecy jiiby ca'oydactuuyb, ma yi jiin ni camina ycapich. ⁴⁶ Jiiby ca'oydactuuby yi ucxyting ca' y'ögy etz ni jiin ycapich ni caminaxii. ⁴⁷ E pen yi mhuiin tüg xyajpocycähuamb, tim yajpidzim, jac'oy yi' co mdigihuip ma yi Dios y'ane'mdac miid tügpajc mhuiin, ca'ydi co mdigihuip ca'oydactuuby miid metz mhuiin. ⁴⁸ Ma yi ucxyting ni caminaxii yca'ögy etz yi jiin ni caminaxii ycapich, ⁴⁹ e ma nidüg'öciy ñi'cägooda'ñ jiin xut jiin ye'n tim jadu'n nej jäy tzüch caan xiducy. ⁵⁰ Yi caan ooy yi' y'öiyi, pen ymiid xücx'ájtin. Co je caan ytigoy yxücx'ájtin, ca'ji ni ti huidibí jëb miid nyajxücxiiyim. Miid'ájtcix iich n'ayuc ma mjot mhuinma'ñ, jadu'n iich n'ayuc nipaady nej caan, e tzina' miich ajcxy jetcujc miid mmigügtijc nidüg nidüg.

10

Jesús yaj'ixpicy miid co jäy ytöxyjc ixmach

¹ Chi Jesús chooñ jim Capernaum, nicxy jim Judea ñaaxjot ma je it lugar Jordán mijniñ nínaxy xii ypidzimy'amy. E mayjäy ooy ñayyöymujci ma Jesús anajty yajpaady. E Jesús yaj'ixpicy je mayjäy jadu'n nej anajty yaj'ixpicy'adyii. ² Chi nijéjity fariseos ajcxy ñicxy ma Jesús anajty yajpaady. Hue' ajcxy yhuinma'ñ pidaaccixy co anajty Jesús tzu'ixaangixy. Chi ajcxy y'amidooy, pen huaad

tüg yëydijc ixmach ytöxyijc. ³ Chi Jesús y'adzooy, yminañ:

—¿Nej Moisés ymina'ñ ma yi' ycötújcin ñecy?

⁴ Chi je fariseos ajcxy Jesús y'adzooy:

—Moisés cötújcin yecy co tüg yëydijc jëb huaad ixmach ytöxyijc, e möhuipy ñinecy ñidiy'ajt co nej ñay'ixmájtzigixy, e jadu'n anajty ti y'oyiy nej jëb yi' ytöxyijc ixmach.

⁵ Chi Jesús yminañ:

—Moisés cojaay jada ycötújcin miid miich ajcxy yciixpi, co ooy miich ajcxy mdzach-capxycömidodaaccixy ca' mgapxymidohuaangixy Dios. ⁶ Per co je naaxhuiñybí chondacy, co Dios oga'n yajcoy tüg'óciy tijaty huidi ji'ajtp, chi Dios yajcoy yëydijc etz töxyjäy. ⁷ E je yëydijc ixmadziipy ytaj yteedy etz pudigihuiipy yi'ytöxyijc. ⁸ E je yëydijc etz ytöxyijc tú'ciy idaangixy. Paady je yëydijc tügmucy yajpaady miid ytöxyijc. ⁹ Com yi' huidibí Dios ti huijtzmucy, ca' ni piñ huaad huijtzhuägy.

¹⁰ Co Jesús miid ydiscípulos ajcxy yhuimbijt ma anajty ti yjättáccixy, chi Jesús ydiscípulos ajcxy yajtihuimbijtcixy je ayuc huidibí anajty ti yaj'ixpicy ma je pi'jcin. ¹¹ Chi Jesús yminañ:

—Je yëydijc huidibí ti ixmach yi'ytöxyijc, e picy miid huingbi, hue' yi' anajty ymidundigooyb yi'ytöxyijc huidibí miid jayijp ypijcy. ¹² Nañ tim jadu'n co tüg töxyjäy ixmach je yëydijc huidibí miid ti ypijcy jayijp, e ypijctigach miid huingbi yëydijc, hue' ymidundigooyb je yëydijc huidibí miid ti ypijcy jayijp.

Jesús conucxy pi'ctijc

¹³ Je huin'it tiempo jää ajcxy miiđ miñ pi'ctijc ma Jesǖs, jaydëb cïñxajy etz conuuecxip. Co Jesǖs ydiscípulos ajcxy jadu'n ijxy co jää ajcxy nimijhuägy Jesǖs miiđ ajcxy ypi'c'ung, chi je' ydiscípulos ajcxy ix'ojy je jää ajcxy. ¹⁴ Co Jesǖs jadu'n ijxy nejhuiiy nej yi' ydiscípulos ajcxy y'idich, chi ojy ajcxy, yminañ:

—Ooy y'óity co je pi'ctijc ajcxy xyñimijhuägyich, ca' miich ajcxy mgapx'aducy. Com yi jää ajcxy huidibi yajpatp ma Dios y'ané'min, jadu'n ajcxy ni-paady nej pi'ctijc. ¹⁵ Janch iich miich ajcxy nämäy co pinjaty huidibi ca' cöbiga'ñ Dios y'ané'min, jadu'n nej pi'ctijc cöbïjccixy Dios y'ané'min, hue' yi jadu'mbi jää ajcxy ca' ytigihua'ñ ma yi Dios y'it lugar.

¹⁶ Chi Jesǖs aminenmujctay je pi'ctijc ajcxy, e chi cïñxajiy etz conuuecxixy.

Tüg mutz'anäg comeeñybı ymiydägy miiđ Jesǖs

¹⁷ Co Jesǖs chooñ jadüg'oc, chi ñimiini poyiigy tüg yëydijc, ycojxtinay'ahuiy ma Jesǖs yhuinduu, e yminañ:

—Miich, oybi Huindzin, ¿ti huaad nduniipyich jigix jëbi nbadiipyich jugy'ájtin huidibi ca' yciixipy ytigoyipy?

¹⁸ Chi Jesǖs yminañ:

—¿Na'amy co xyñimäyich co oy huindzin iich? Dios tügpajc óyip, ca' jac ni piñ. ¹⁹ Miich mnejhuiiyb Dios ycötújcın huidibi jadu'n minaam: "Ca' mmigapxtigoyip töxyjäydijc; ca' mjäyyaj'ögipy; ca' mmeedziç; ca' m'iindaacip; ca' piñ mhuin'hiñip; etz myajmij'adip mdaj mdeedy."

²⁰ Chi je jää Jesǖs nimay:

—Huindzin, ti nguydundäyich jadayaab cötújcín ajcxy maabi iich nbi'c'atyich.

21 Chi Jesús huindicxpejty je yëydijc miid tzójcín jihuüyin, e chi nimay:

—Per jactigoy'ijtni jadügnax. Niçx toog tüt'óciy huüdijaty miich mmiid, etz mo' yi ayoobtijc. Co jadu'n mdunipy, chi mbaadipy oy'ájtin jiiby tza-jpjoty. Co jadu'n mdooctähuüpy tijaty miich miid, chi minip jadüg'oc ma nyajpaadyich, e xy-panícxibich, e mnaybidägiib cixyjot huinjot oy nej mdimyjadipy miid iich ycixpi.

22 Co jadu'n je yëydijc midoy nej anajty Jesús ti ñimäyii, chi yhuimy taj may e co ñicxni, chi ooy ytajy ymay, com hue' je' anajty ooy ycomeeñity.

23 Co Jesús jadu'n ixo co je comeeñybí taj may yhuimbijtni, chi huindicxpejty je' ydiscípulos ajcxy huüdibí tinaayb jühuüdity ma yi', e yminañ:

—Ooy chachtzípity co tüt' comeeñybí ytigühuüpy ma Dios y'it lugar.

24 Jesús ydiscípulos ajcxy ooy tzachhuin-may'ahuidity miid jada ayuc nej Jesús anajty ti yminañ. Paady Jesús yjacminañ jadüg'oc:

—Miich ajcxy migügtijc huüdibí ooy ndzocyich, ooy chachtzípity co ytigühuüp ma Dios y'ane'mdac tüt' comeeñyäy huüdibí tzachnijot'ajt ycomeeñ'adii. **25** Nígí chípity co tüt' comeeñ jäy ytigühuüp ma Dios y'ane'my, ca'ydi co tüt' camello ñaxipy ma tüt' xu'ñ'ijx yxútity.

26 Co jadu'n ajcxy midoy nej Jesús yminañ, chi ooy ajcxy yhuinmay'ahuidijty, e nayñimáayigixy miñ xyipy:

—Pen janch tiy'ajt jadu'n, ¿piñjäy jada' huaad jëb y'alma ñüdzögipy?

²⁷ Je huídibi jääy ajcxy ca' ni minaxii huaad ca' yaj'oyïy, Dios yi' yaj'oyïhuip, com miid Dios ca' yi' ni ti chípity.

²⁸ Chi Pedro yminañ:

—Huindzin, occuendtun, iich ajcxy ti n'ixmajztäyich tüg'óciy tijaty anajty nmiidich, e iich ajcxy nbanicxpich miich.

²⁹⁻³⁰ Chi Jesús y'adzooy, minañ:

—Janch tiy'ajt nej iich miich ajcxy nimäy co huenpínity huídibi miid iich ycixpi ti ixmach ytijc, ti ixmach y'uch ymigüg ajcxy etz ytaj yteedy, etz ytöxyijc, etz y'ung ajcxy, etz nañ jadu'n ti ixmach ycam iich ycixpi, etz iich n'ayucich etz miid Dios ytìy'ajt ycixpi, yi' ypadamy nìgi oy'ájtìn ya naaxhuiñ, ixti ypadamy migo'px jadu'ñyi ytijc ajcxy, y'uch ajcxy, ytaj ajcxy, y'ung ajcxy, etz ypadamy nìgi ymij cam, miid tzaachypí miid ayo'n miid iich n'ayuc ycixpi. Etz nañ jadu'n ma je xii tiempo huídibi mimbi cídacpí ypadamy jugy'ájtìn huídibi ca' ycixipy ytigoyipy. ³¹ Ji yajpaady ya naaxhuiñ nijéjity jääy huídibi cömay ijtp, e co yjäty ajcxy tzajpjoty, chi ca' ajcxy cömay ida'ñ. Nañ jadu'n ji yajpaady ya naaxhuiñ nijéjity huídibi ca' cömay y'ity, e co ajcxy yjädipy tzajpjoty, chi jiiby ajcxy cömay y'idipy.

Jadüg'oc Jesús capxpídzímnip co y'öga'ñ

³² Jesús miid ydiscípulos tüyöp anajty ajcxy, hue' anajty ypättigiygixy jím Jerusalén. Jesús jayijp anajty ñicxy, e je' ydiscípulos ajcxy etz nañ jadu'n mayjäy panicxy anajty ajcxy Jesús. Je Jesús

ydiscípulos ajcxy ooy chachhuinmay'ahuidíjtcixy, e jacjadyii jäy huídibí anajty ypanicxy Jesú斯 ooy ajcxy chigiygixy. Chi Jesú斯 huodzooñ abícy je majmetzpi ajcxy, e yajmíidmiydaactay je' ajcxy jadu'n nej ytuna'ñyii yjada'ñyii jím Jerusalén co anajty ajcxy jím yja'tcixy. ³³ Jesú斯 je nimajmetzpi nimay:

—Miich ajcxy m'ijxpy mnejhuiyb co nnícxim cham jím Jerusalén. E jím Jerusalén, iich je jäy huídibí tzoon tzajpjoty, nyajc'yeaga'ñich mach ma yi Teedy mijtungmiidpi, etz ma yi esribas ajcxy. E chi ajcxy ane'min pídäga'ñ co huen xyaj'öcixich. Nañ jadu'n xyc'yeagaangixich mach ma yi' ajcxy huídibí ca' yjudiojäity. ³⁴ Yi' ajcxy xyñixígipy xyajxígibyich, xyhuobípyich ajcxy miid coochac, xyhuindzuj xyjjiptzújibich ajcxy, e xyaj'ögibich ajcxy. Codugiig xii maabi anajty xyaj'öccixyich, chi njugypigípyich jadüg'oc.

Jacobo etz Juan pijctzóogíxy tüg may'ajt

³⁵ Huin'it Jacobo etz Juan, yi Zebedeo ajcxy ymang, nimíjhüägy Jesú斯, nimay:

—Huindzin, ndzojcpýich ajcxy co mdunípy may'ajt jadu'n nej yam nimaaygíxy.

³⁶ E Jesú斯 ymínañ:

—¿Ti mdzojcpý co ndunipich miid miich ajcxy ycixpi?

³⁷ Chi ajcxy ymínañ:

—Tun may'ajt co anajty mbaady yi m'ané'min etz m'oy'ájtin, xymöhüibich yi mij tung ma m'ané'min jaydëb n'iñähuibich ma miich mmijc. Nidügti iich ajcxy n'iñähuipy a'oy'amy ma miich etz jadüg anajty'amy.

³⁸ Chi Jesú斯 nimay Jacobo etz Juan:

—Ca' miich ajcxy mnejhuüy ti ti mbijctzoogixy. ¿Nej myajnaxamyb miich ajcxy je tzaachypí ayo'n huidibí nyajnaxaambyich, jadu'n nej jihuüy m'üga'ñ ajcxy iich n'ügy e mbaada'ñ ajcxy iich nniihbéjtin?

³⁹ Jacobo etz Juan y'adzooy:

—Iich ajcxy nmimadägibich minaxipyich nyajnaxipyich ajcxy yi tzaachypí huidibí mmínaxamyb myajnaxamyb.

Chi Jesús ymínañ:

—Janch tiy'ajt jadu'n nej miich ajcxy mina'ñ co mmínaxaangixy myajnaxaangixy yi tzaachypí jadu'n nej iich nmínaxaamyich nyajnaxaamyich yi tzaachypí, tim jadu'n nej jihuüy m'ügaangixy iich n'ügy, e mbadaangixy iich nniihbéjtin. ⁴⁰ Per ca' iich cötújcín nmíididyich co iich miich ajcxy nbidägipy tungmiid, co myajpaadip tūg ma iich nmíjc a'oy'amy, e jadüg anajty'amy. Hue' janchtiy Dios Teedy ymíid ni'ixi' pínjaty ti huin'ixy jaydëb yajnícxip je mijitung ma iich n'ané'min.

⁴¹ Co je jacjadyii Jesús ydiscípulos ajcxy nejhuiiy jadu'n nej Jacobo etz Juan may'ajt pijctzoy ma Jesús, chi ajcxy ooy mijotmäty Jacobo etz Juan. ⁴² Per Jesús huomiñ yi jacjadyii ydiscípulos ajcxy, e ymínañ:

—Jadu'n nej miich ajcxy mnejhuiygixy, yi jäy ajcxy huidibí mijitungmiid ma je maybi naax cajp, mic ajcxy ane'my je naax cajp. Nañ jadu'n yi' ajcxy huidibí mic'ajt miid ma je maybi naax cajp, mic ajcxy ane'my je jäy ajcxy. ⁴³ Per miich ajcxy ca' mjadú'nity nej mijitungmiidpi ma je maybi naax cajp. Pínjaty ma miich ajcxy mijitung

yajničxaamb, copicy ñaybidägiyb nej tūg tumbi.
44 Piñjaty miich ajcxy huídibi nigohuajc'ajtp, copicy ñaybidägiyb nej tūg tumbi. **45** Com iich nañ jadu'n, je jääy huídibi tzoon tzajpjoty, ti nmiiñich ya naaxhuiñ jaydëb nbubedipyich yi mayjäy ajcxy, e ca' nan yi mayjäy iich xypubedipy. Ti nmiiñich jaydëb nyegipyich njugy'ájtìn ma yi o'cin. E co jadu'n nyegipyich njugy'ájtìn ma yi o'cin, chi ngohua'na'ñich yi jääy ajcxy y'alma.

Jesús yajtzögy Bartimeo huidi anajty huíntziþ

46 Chi oy jätý Jesús miid ydiscípulos ajcxy jím Jericó. E co Jesús tzooñ Jericó ytübijcy jadüg'oc, chi yi' ydiscípulos ajcxy etz janch mayjäy ñíxcxixy anajty miid Jesús. Co ajcxy ycajp piðzimy, chi tüba'ay anajty yajpaady tūg huintzpi huídibi limosna anajty ypijctzooyb jabom jabom. Hue' anajty yxiß Bartimeo, e Timeo anajty xiijity yi' yteedy. **47** Co Bartimeo nejhuiÿ co Jesús je Nazaretpi najxp anajty ma je tū'aa, chi mic yaaxqueegy yminañ:

—Jesús, David y'ap y'oc, tun may'ajt iich pa'ayoog.

48 Chi je mayjäy ajcxy ojy je huintzpi, ni'may ajcxy co huen amoñ. Per je huintzpi nügi yminañ'ídich:

—Miich, David y'ap y'oc, tun may'ajt iich pa'ayoog.

49 Chi Jesús ytinayxiþpy, e yminañ:

—Huomiingix yi huintzpi.

Chi je jääy ajcxy oy yajtzoongixy je huintzpi, ni'maaygixy:

—Jotcugi', e piðig, com Jesús xyaaxtzoob.

50 Chi mic'amy je huintzpi, najtz'oxiyy je ñibe'ñ, chi ypidig̤y, e ninicxy Jesús. **51** Chi Jesús je huintzpi yamidooy:

—¿Ti mdzojcpy ndunipyich miid miich ycixpi?

Chi je huintzpi yminañ:

—Huindzin, ndzójcpyich co xyajhuindicxigibich.

52 Chi Jesús je huintzpi nimay:

—Jéb mnicxy ma mdijc. Com ti xymibicyich, paady ti mhuindicxig̤y.

Tím huin'ít je huintzpi yhuin'oyiyy, e yhuindicxig̤y, e panicxy Jesús co ytübijcy jadüg'oc.

11

Jesús ytiq'iy jim Jerusalén

1 Co Jesús etz je mayjäy oyjá'tcixy huingon ma je Jerusalén cajp ma yajpaady mejtz mutz cajp huidi xiiipy Betfagé etz Betania, huingon ma je cop huidibi xiiip Olivos, chi Jesús quejxy metz ydiscípulos huen nicxy jayip. **2** Jesús nimay je metzpi ydiscípulos:

—Nícx miich ajcxy ma yijimbi cajp huingonbi. Co jim mjädipy, chi mic'amy mbaadip tūg burro ycoxóchity huidibi ca' piñ yaj'ínayñi chambaad. Coguejtuutcix je burro e yajmiingix ya ma iich.

3 Pen jim piñjaty xy'amidoogixy: “¿Na'amy co mmidzonaangixy yi burro?” Chi miich ajcxy mnimähuiipy: “Je Huindzin (Jesús) yajtunamyb tzojc, e yajhuimbidamy mic'amy.”

4 Chi je metzpi ydiscípulos nícx ma je cajp huingonbi, e oypaatcixy tūg burro ycoxóchity huingon ma tūg tijc'aguu. Chi ajcxy coguejtuuty je burro.

5 Ycoguejtuutyp anajty ajcxy je burro co nijëjity jääjim huington yminañ:

—¿Ti mdungixyp? ¿Na'amy co mgoguejtuutcixy yi burro?

6 Chi je metzpi Jesús ydiscípulos je jääjajcxy yajmiiidmiiydacy Jesús y'ayuc nej anajty ti ñimäyii. Je jääjajcxy yminaangixy co jääjajcxy yajnícxcixy je burro. **7** Miç'amy ajcxy mijat'y je burro ma Jesús yajpaady. Je Jesús ydiscípulos ajcxy jiib'eñ je burro ajcxy miid yjocxhuit, chi Jesús yaj'iñay je burro. **8** Mayjääjajcxy ooy yëby yhuit tügujc ma Jesús anajty ñaxa'ñ, e jacjadyii jääjajcxy quipy'aacx, e pidaaccixy tügujc.

9 Je mayjääjajcxy anajty ajcxy nícxp jayijp etz axam ma Jesús, chi ajcxy ytigiiy capxp miç, yminaangixy:

—¡Hosana! ¡Gloria a Dios, ooy ycömáyity Dios! Huen capxpaady y'idipy jada yëydijc huidibi mimb miid yi nHuindzin Dios yxii etz ymic'ajt. **10** Huen capxpaady y'idipy je ané'min huidibi jada Jesús yajtzondacp cham. Jada je' je ané'min huidibi nmij'ap nmijteedy David anajty ymiid. Hosana, huen je tzajpjoty tzinaayb ajcxy iibaaatcixy capxpaaatcixy jada mij'anembi.

11 E jadu'ñyi Jesús ycajptigiiy jäm Jerusalén, e ytigiiy tigoty ma Dios ytijc. Co huindicxtay tüg'óciy tijaty jiiby tzajtigoty, chi chooñ jiiby, e ñícxp jäm ma je cajp huidibi yxii Betania. Chi Jesús je ma-jmetz ydiscípulos ajcxy miidnícixy.

Jesús capxpoc yje higueri ca'pi anajty ytíim

12 Je com jabom co ajcxy chooñ jäm Betania, chi Jesús yuböccooti. **13** Chi Jesús ijxpaty jiguëgy tüg

higueri ooy anajty yco'aayity. Chi Jesús ñicxy ma je higueri yajpaady, ixáñ pen ymíid ytíim. Co Jesús ymech ma je higueri, chi ijxy co je higueri ca' anajty ytíim miidity, jéyi miidity anajty y'aay, com ca' anajty ni tiempity mina higo ytíim'aty. ¹⁴ Chi Jesús migapxy je higueri nimay:

—Jadu'n nej tiempo yjacniçcxni, ni pín cajac-paadipy higo tiim ma miich.

Chi Jesús ydiscípulos ajcxy midoy nej Jesús nimay je higueri.

Jesús quejxpídzimday ajuybi adoocpi ma Dios ytíjc

¹⁵ Co ajcxy oy yjädy jím Jerusalén, co Jesús ytigiy jadüg'oc jiiby ma Dios ytíjc, chi Jesús yajpidzimday je ajuuybi adoocpi ajcxy jiiby tzajptigoty. Chi Jesús tihuimbijtay je mesa ajcxy me je meeñ yajhuäcxpi ytuñ ajcxy. Nañ jadu'n tihuimbijtay je jäy ajcxy iñaybejt huídibi muuxy toocp. ¹⁶ Jesús ca' anajty tzocy co pínjaty midigihuiipy juydoogy ma Dios ytíjc. ¹⁷ Jesús yaj'ixpijcpy anajty je mayjäy, e yminañ:

—Ma Dios y'ayuc necy Dios jadu'n yminañ: “Iich ndíjc hue' je' tzajpcapxcapxtac ma tüg'óciy jäy ajcxy chooñ ma nidüg'óciy naax cajp ymiingixy Dios ojadajtp”, per miich ajcxy hue' yi' mhuañ meetzpítijc.

¹⁸ Co ajcxy je teedy mijtungmiidpi etz je escribas nejhuiiy nej anajty Jesús tí y'dích jiiby ma Dios ytíjc, chi ajcxy ooy ijxtaaygixy nej ajcxy jëb yaj'ögipy Jesús. Per ca' ajcxy yhuinma'ñybaady mic'amy nej yaj'ögipy, tzigiiyb ajcxy miid je mayjäy com je mayjäy ooy tzachjihuìy huinmay jadu'n nej

Jesús yaj'ixpíjcigixy. ¹⁹ Co oycoodziiyñi, chi Jesús ycajppidzimy.

Je higueri ytiitzni

²⁰ Je com jabom Jesús miid ydiscípulos ajcxy na-jxp anajty tím jopyñi ma je higueri anajty ytinäy. E je higueri ti anajty ytiitztay mabaad ytictz. ²¹ Huin'it Pedro jäymejtzcooty nej Jesús nimay je higueri, chi Pedro Jesús nimay:

—Huindzin, ix jada higueri huidibi ixiy mgapx-pojc, ti yi' ytich.

²² Chi Jesús Pedro nimay:

—Mibic yi Dios. ²³ Janch iich miich ajcxy nimäy, co ixyipy pin migapxy jada huingonbi cop, e nimäy ixyipy: “Miich cop pidig, e nicx cidäg mejyjoty”, pen ca' ti mijotmetzciiy, e mibicy co jadaanip nej yi' ti ane'my je cop, chi jadu'n ytuniiyb yjadiiyb. ²⁴ Paady iich miich ajcxy nimäy co tüt'ociy tijaty miich ajcxy mbijctzooyb ma Dios, chi Dios xymöhuipy ajcxy huidibi ti mbijctzoogixy. Pen janch miich ajcxy mibicy co Dios ti xymooygixy ajcxy je huidibi ti mbijctzooyb. ²⁵ Co miich ajcxy mgapxtaaccixy, pen ca' oy m'ity ajcxy miid tüt jää, huinmécxcix yi mmidzip tím jayijp, jigix jëbi Dios Teedy huidib jiiby tzajpjoty xyhuinmeecxip miich ajcxy ma ti mdundigooygixy. ²⁶ Pen ca' miich ajcxy muuinmecxy yi mmidzip huidibi ti xymidundigooygixy, ca' miich ajcxy xyhuinmecxa'ñ Dios Teedy huidibi yajpatp tzajpjoty.

Jesús je'ycötújcin

27-28 Je huin'it tiempo Jesús miid je' ydiscípulos ajcxy yhuimbijty jím Jerusalén. E co Jesús anajty yhuidity tzajtigoty, chi nijejity huindzindijc huidibí nigohuajc'ajtp anajty je teedytijc etz esribas ajcxy huidibí nijayduutpi Dios ñecy, nimiiñ ajcxy Jesús, e yminañ ajcxy:

—¿Pín cötújcín ti xymöy huidibí ti mduñ ya tzajtigoty? ¿Ma cötújcín ti mbaady co jéb m'anemy ya tzajtigoty?

29-30 Chi Jesús yminañ:

—Iich miich ajcxy nañ jadu'n nyaj'amidoahuamyb tûg ayuc. E pen mni'adzooyb ajcxy, huin'it ajcxy nyajnímáhuipy ma iich ti nbaady yi mic'ajt etz yi cötújcín, co jadu'n nduñich jiiby tigoty ma Dios ytijc. ¿Pín yajníbíjc Juan, je Bautista, co huen jää yajníibety? ¿Dios, o naaxhuiñjäy? Adzoogich ajcxy.

31 Chi ajcxy ytigiiy huinmay'ahuidijtpi, ñaynímáayigixy miñ xyipy:

—Pen minaanim co Dios tzajpjotypi ti yajníbicy Juan, chi Jesús xyñimáayimipy: “¿Nej co ca' miich ajcxy mibíjcy Juan y'ayuc?” **32** Nañ ni ca' jébi iich ajt nminaanim co jää ajcxy ti quejxy Juan.

Com chigiiyb anajty jää com ñejhuiiyb anajty ajcxy co Juan je Bautista Dios anajty ytij'ajt ymiid.

33 Chi ajcxy Jesús nímay:

—Ca' iich ajcxy nejhuiy pín ti yajníbicy Juan.

Chi Jesús yminañ:

—Iich nañ jadu'n ca' nnigapxa'ñich pín ti xycötujcmöyich co jéb nduñich huidibí ndumybich.

12

Je naym̄idúnip̄t̄jc jib̄icjäyb̄i ajcxy y'ijxpejt

¹ Je huin'it xii Jesús jacmigapxy je mayjäy miid jihuimbit ayuc, yminañ:

—Ji yajpaady tūg yëydijc huidib̄i camuuxy ti cojy ma ycam, e ti co'aguemy je camuuxy cam, e yaj'oyiiy tügi tang ma huinmicxa'ñ je camuuxy. Nañ jadu'n je yëydijc tūg poch yajpidiḡy ma ycamuuxy yaj'ixihua'ñ co cuent'aty. Co anajty ti ni'ixidäy ti a'ixidäy, chi ycamuuxy cam yejcy ajrucy ma nijejity tumbidijc. Chi chooñ viaje tumbi jiguëgy it. ² Je huin'it tiempo co yhuaad'ajtni je cosechi, chi je cogam quejxy tūg ytumbi jím ma je' ycam yajpaady, co hueen je tumbidijc yéjccixy je cosechi, jadu'n nej anajty ti ycapxytuñ miid je' ajcxy. ³ Chi je cam tumbidijc ajcxy majch je cogam yquexyöyp, chi huinhuojpy jijphuojpy ajcxy. Chi ajcxy quejxhuimbijty jadu'ñyi, ni ti ajcxy camoy. ⁴ Chi je cogam quejxy jadüg ytumbi ma je ycam yajpaady. Chi tumbidijc ajcxy tzaagäch je mimetzpi quexyöyp etz yajtzachiy ajcxy ma ycohuajc, chi ajcxy ooy ojy oyñinej. ⁵ Chi je cogam jacquejxy jadüg ytumbi e ajcxy tumbidijc yaj'o'cy je midugügpi quexyöpy. Chi je cogam jac tim quejxy jadyii ytumbi. Chi je tumbidijc ajcxy je cogam ytumbi huinhuojpi jijphuojpi nijejity, e nijejity ajcxy yaj'o'cy.

⁶ Je cogam ymiid anajty tügpajc ymang huidib̄i anajty ooy tzocy jihuïy. Je' oy quejxcogixiy ma je ycam yajpaady. Je cogam huinmay jadu'n co je tumbidijc ajcxy yajmij'adiiyb je' ymang. ⁷ Chi je tumbidijc ajcxy ñayñimaayi miñ xyipy: “Jada

yëydijc je cogam jada ymang huidibí jé'adaanip je yteedy ypidägy. Tzoc yaj'ó'cim, e jadu'n je cam njé'ájtím." ⁸ E jadu'n ajcxy majch je cogam ymang yaj'ögy ajcxy. Chi ajcxy yajpidzimy camjoty, e jibijptacy agajjixci'py.

⁹ Co Jesús jadu'n miydaactay je jihuimbit ayuc, chi yminañ:

—¿Ti ytunamyb je cogam miid je tumbidijc ajcxy? Hue' min ci'm ma je' ycam, e yaj'öctähuiipy je tumbidijc ajcxy huidibí tundigoy. E yegipy piictzoy je' ycam miid huingbi jäy ajcxy.

¹⁰ ¿Nej ca'ní miich ajcxy mgapxy yi Dios ñecy ma jadu'n yminañ?

Je yëydijc huidibí je jäy ajcxy ca' anajty tzocy, Dios ti pidägy mij'ane'mbi. Tim jadu'n nipaady nej tzaa oyjatypi huidibí je pojtzpidijc ca' ajcxy yajtuna'ñ, e je' oy ti yhuimni ma anajty yjaccopícyity.

¹¹ Jada tung je Huindzin Dios ti tuñ, e ooy oy n'íjxim njäygidaacim.

¹² E huin'it je judío jäy ajcxy ytungmiidpi ooy jamaadzaañ anajty Jesús, com ñejhuiipy anajty ajcxy co Jesús ñigapxyii yi' ajcxy. Com tzigiipy anajty ajcxy miid je mayjäy, chi ajcxy tim huinyödy Lucy, chi ñícxcixní.

Yajnidiygixy pen jëbi cogüéjtìn yajyecy o pen ca'

¹³ Jac'axam je judío jäy ajcxy ytungmiidpi quejxy ajcxy ma Jesús yajpaady mejtzpicy ixpicytijc. Tügpicy anajty ñaygomájtzigixy miid yi fariseos ajcxy, etz jadügpicy ma je rey Herodes. Hue' anajty ajcxy huinma'ñ ixtaayb nej ajcxy ocxihuiipy Jesús.

14 Jada mejtzpicypí ixpicytíjc ñicxy ajcxy ma Jesús, e yminañ ajcxy:

—Huindzin, iich ajcxy nejhuiyb co myaj'ixpijcy je tiy'ajt, ca' jäy mdzigiÿ, com ca' huin'ijxpety myaj'ixpicy. Tú'ciy miich mduñ miid mic jäy, miid comeeñjäy, etz miid ayoob jäy. Tudägy jäy ajcxy myaj'ixpicy jadu'n nej huaad ajcxy cuychınaaygíxy Dios ytíy'ajt. Nejhuihuaamybich ajcxy nej miich yaj'ixpijcpy je mayjäy. ¿Nej tundigooyim miid yi Dios ycötújcin co nmigüéjtím César, je romano jäy mij'anembi, o ca'ji? ¿Nej jëb nmigüéjtím, o ca'ji?

15 Per Jesús ñejhuiyb anajty ajcxy yjibich-huinma'ñ, e chi ajcxy nimay:

—¿Na'amy co miich ajcxy xyjot'ixy xyhuinma'ñ'íxyich? Yajmiingix tüg meeñ jigix n'oc'ixipyich.

16 Chi ajcxy mimiiñ tüg meeñ e co Jesús ijxy je meeñ, chi yminañ:

—¿Pin y'ahuanax etz pin yxii ijtp ma jada meeñ?

Chi ajcxy y'adzooy:

—Hue' yi' César.

17 Chi Jesús yminañ:

—Mo' je César huídibi yi' yjë'ajtpy, e mo' Dios huídibi Dios yjë'ajtpy.

Chi ajcxy ooy jihuíy huinmay jadu'n nej anajty Jesús ti y'adzooy.

Yajnidiiygíxy pen je tibí öccíxy jugpígípy jadüg'oc

18 Je huin'it tiempo nijejity saduceos ajcxy ymiiñ ma Jesús. Yi saduceos ajcxy yminaangíxy co ca' pin yjugpiga'ñ tibí y'o'ccíxy. **19** Chi je saduceos ajcxy Jesús nimay:

—Huindzin, Moisés jayhui'my je cötújcín co tüg yëydijc y'ögy, e co'ögy yhui'my je ytöxyijc e ca'ní ytöxyijc ung'ixy. Pues copicy je co'ögy ytöxyjäy ypigipy miid ña'y y'uch yëydijcpí jígix jëbi je töxyjäy y'ung'ixipy huídibí hui'mihuip jadu'n nej codijc cobidägy ma je yteedy y'ajch ypidägy. ²⁰ Pues jím ma tüg cajp anajty chinäy huixtujc yëydijc tüg que'x. Je ungoob ypijcy, e chi ix'o'cy ytöxyijc, e ca' ni tüg y'ung yajhui'my. ²¹ Je mimetzpi yëydijc ypijcy miid je co'ögytöxyjäy, e nañ jadu'n ix'o'cy ytöxyijc e ca' ni tüg ung yajhui'my. E nañ jadu'n je midugíigipi miid ypijcy je töxyjäy, e nañ jadu'n ix'o'cy je ytöxyijc, e ca' ni tüg y'ung yajhui'my. ²² E jadu'n oytuñii yjadyii miid je töxyjäy co ti anajty miiddzinay'abidzimädäy je nihuixtujcpí yëydijc tüg que'xpi. E je nihuixtujcpí ix'o'cy ajcxy je töxyjäy, e ca' ni tüg y'ung ajcxy yajhui'my. E chi je töxyjäy oy y'öcni. ²³ E co anajty xii tiempo paaty, co anajty Dios yajjugypicy yi tiibi ajcxy y'ögy, ¿huidibí jada' ajcxy nidücti je yëydijc töxyijc'adaanip je töxyjäy? Com ti ajcxy jadu'n nihuixtujcpí miid tzinay'abidzimägy.

²⁴ Chi Jesús je saduceos ajcxy nimay:

—Miich ajcxy ca' mhuinjihuiy je tiy'ajt, com ca' mhuinjihuiygíxy Dios y'ayuc ytiy'ajt, e com ni ca' mnejhuiygíxy je mic'ajt huídibí Dios ymiid. ²⁵ Pues co anajty yjugypíjccíxy je jäy tiibi y'ó'ccíxy, chi ca' ajcxy ypiiga'ñ, e nañ jadu'n ni ca' ajcxy ñaymöhuiyb y'ung huen píjccíxy. Hue' ajcxy yjugy'adaangíxy chinähuaangíxy jiiby tzajpjoty, tim jadu'n nej je ángel ajcxy chinaaygíxy yjugy'ájtcíxy. ²⁶ Per je tiy'ajt co jäy ajcxy tiibi

y'o'ccixy yjugypigaangixy, ¿nej ca'ní mgapxyní Moisés ytíy'ajt ma anajty Dios ymigapxyii co je aay ujtz anajty chachtoy? Chi yminañ: “Ích je' je Dios huídib Abraham, Isaac etz Jacob yDios'ajtpy.” **27** Com yi Dios ca' yi' yDios'aty ma yi öcpí ajcxy huídibi y'alma ti ycixy ti ytigoy. Yi Dios Dios'ajtp yi' ma yi juugypi ajcxy. Paady miich ajcxy ooy mij mdundigooygixy co ca' mhuinjihuiiygixy Dios ytiy'ajt.

Je ané'min huídibi ooy nígi ycopícyity

28 Nañ jadu'n je huin'it tiempo nimiiñ Jesús tüg escriba. E yi' anajty y'amido'ijtpy co Jesús adzooy je jäy huídibi ca' mibicy co yi öcpí yjugypigipy ajcxy jadüg'oc. Jada escriba ñejhuiyb co Jesús ooy oy ti y'adzooy je saduceos ajcxy, paady yi' Jesús amidooyi:

—¿Huidibi je' Dios y'ané'min jacmic'pi?

29 Chi Jesús y'adzooy:

—Yi Dios ycötújcín huídibi jaccopícyip, yi' je' huídibi minamb: “Midoogix Israel jäy, je Huindzin Dios huídibi nDios'ájtím, yi' je' ajt nHuindzin Dios tügpajcpi. **30** Tzoc jihui' etz yajmij'at mHuindzin Dios miid tüg'óciy m'aa mjot etz miid tüg'óciy m'alma, etz miid tüg'óciy mhuinma'ñ, etz miid tüg'óciy mmic'ajt.” Jada je' je jaccopícyip ané'min. **31** Je mìmetzpi Dios ycötújcín jahueengi tú'ciy ñaybadyii miid je jayijpi, yi' huídibi jadu'n minamb: “Tzojccix jihuiiygix yi' mmigügtiyc tím jadu'n nej mnaychogyii mnayjihuiyii ci'm.” Jada metz Dios ycötújcín jaccopícy jacmic'ajt miid ca'ydi jac huídibi cötújcín.

32 Chi je escriba yminañ:

—Ooy oy tì m'adzooy. Janch tìy'ajt jadu'n nej miich mina'ñ, co ji yajpaady tügpajcpí Dios, e ca' ji jadüg Dios mic'ajt miidpi. ³³ E janch tìy'ajt co copicy nmijpidaacim nyajmij'ájtím Dios cixyjot huinijot miid tüg'óciy ajt nhuinma'ñ, miid tüg'óciy ajt n'alma, etz miid tüg'óciy ajt nmic'ajt. E copicy ndzójcim njihuüyim nmigügtjc tim jadu'n nej naychójcim nayjihuüyim ci'm. Jactzoobatp jada ca'ydi co tüg'óciy yi huindzigi'ñ huidibi anajty yajno'cpí miid Dios ycixpi.

³⁴ Co Jesús ijxy jadu'n nej je escriba tiydudägy anajty tì y'adzoyii, chi yminañ:

—Jahuenjaty miich mmibíjcín ytigoy'ityñi jaydëb mdigühuipy ma Dios y'anem'.

Co Jesús anajty jadu'n tì y'adzooy je escriba, chi ca' jac pin ti ayuc yjacyaj'amidoohui.

¿Pin je'y'ung je Cristo?

³⁵ Jesúś yaj'ixpíjcpy anajty je mayjäy jiiby ma Dios ytijc, e yminañ:

—¿Na'amy co yi' escribas ajcxy yminaangixy co Cristo hue' je' David y'ap y'oc? ³⁶ Com je Espíritu Santo ymoy David jada ayuc huidibi jaybety ma je Salmo necy ma jadu'n yminañ:

Yi Huindzin Dios nímay iich nHuindzin: “Iña' ya a'oy'amy ma iich nmijc, ixti cooni anajty miich mmidzip ti nmimadactäyich, jadu'n nipaadiipy nej jihuüy tì nbidägyich miich mmidzip jadu'n nej tüg tinaybejt.”

³⁷ ¿Per nej co yjadu'nity co jay ajcxy yminaangixy co je Cristo David je' y'ap y'oc? ¿E David ci'm yminañ co je Cristo yi' yHuindzin'ajtpy?

Jotcujc anajty je mayjäy amidoor'ijti Jesús y'ayuc.

Jesús ca'p jäygidaci leyhuindzin ajcxy yhuinma'ñ

³⁸ Jesú斯 yaj'ixpijcpy anajty je mayjäy, e ymínañ:
—Naycuend'ájtigix miid yi escribas ajcxy. Com
yi escribas ajcxy ooy jotsuyc co nayxójxigixy miid
yhuit oyjatypi yoñjatypi. Ooy ajcxy tzoccy co yaj-
capxpócxixipy huindzigiñ'amy mayjäydum. ³⁹ Yi
escribas ooy ajcxy tzójccixy yi cödumbi iñaybejt ma
je naymujctac, etz ooy ajcxy tzójccixy iñaybejt ma yi
cömaybi jay iñay ma jay ajcxy yxiiduñ. ⁴⁰ Yi escribas
ajcxy yajcijxtaayipy yi co'ögy ytöxyjäy ypidägy miid
ajcxy y'adzójcín. Yi' ajcxy ooy túngixy jecy tzajp-
capxycapxii jigix ajcxy capxpaady idipy. Dios nügi
tzaachytunipy yi escribas ajcxy miid ypoçy ycixpi,
ca'ydi jac ni pín.

Je ayooobi töxyjäy y'ofrendi

⁴¹ Tüg xii anajty Jesú斯 iñay jiiby tigoty ma Dios
ytjic. Iñaayb anajty ma je limosna caja huin-
duu. Jesú斯 yhuindiicxyp anajty je jay ajcxy huidibi
meeñ pidaaccixp ma je ofrenda caja. E may-
comeeñjäy ooy ymeeñ pidaaccixy janch may.
⁴² Tim huin'ítiy yja'ty tüg co'ögy töxyjäy janch ay-
oob pidacy metz pi'c meeñyuäcxy, huidibi ca' ooy
choobaady. ⁴³ Chi Jesú斯 huoomujcy je' ydiscípulos,
e nímay ajcxy:

—Janch tiy'ajt jadu'n nímaaygixy co jada co'ögy
ytöxyjäy ayoob jac'anaxy jada ti pidägy ofrenda,
ca'ydi jac ni pín. ⁴⁴ Tüg'óciy comeeñydijc ajcxy
ypidacpy ma y'ofrenda yi meeñ huidibi yajcon-
jxyp. Jadayaabi co'ögytöxyjäy ti pidacy tüg'óciy
huidibi anajty ymíid, je meeñ tüg'óciy huidibi ana-
jty ñigayamy yi' ymooyb Dios.

Jesús ymina'ñ co Dios ytjic yhuindigooyipy

13

¹ Co Jesús ypidzimy ma Dios ytijc, chi nidügti ydiscípulos ñimayi:

—Huindzin, ix jada maychaa mijjatypi etz jada maybi tijc ooy y'oy'oydúñity.

² Per Jesús y'adzooy, yminañ:

—Huindicx miich ajcxy jada maybi mijjaty ytijc. Minip tiempo mina tüg'óciy jada tijc nícxxy yhu'ímy taj xit, ca' ma tzaa macxy. Huindigoydähuip tüg'óciy.

Je tiy'ajt ma ca'ní naaxhuiñybí ycixa'ñi ytigoya'ñi

³ Jesú斯 miid ydiscípulos ajcxy nícxxy ma je cop huídibí xiijip Olivos. Jim ajcxy co'ijxnaxy je Dios ytijc. Iñaayb anajty Jesús jim copcíxy co Pedro, Jacob, Juan etz Andrés ameech migapxy Jesús, yminaangíxy:

⁴ —Tun may'ajt iich ajcxy yajnimaayg mina jada ytuna'ñii yjada'ñii co huindigoydähuip Jerusalén cajp. ¿Ti ijxpejt'adam co anajty jadayaabi jadu'n ytuna'ñii yjada'ñii?

⁵ Chi Jesús y'adzooy ajcxy je' ydiscípulos yminañ:

—Ix pinjaty xyhuin'íngíxy. ⁶ Ooy jay may yminañ miid iich nxii. Naydijáanigíxy co je' ajcxy je' je Cristo, ymina'na'ñ ajcxy: “Iich je' je Cristo.” E ooy jay may huin'ínaangíxy.

⁷ Co miich ajcxy ayuc mmidohuipy co jay chachchiptúngíxy xii ya, ca' mdzigiyygixip, com ooy ycopícyty co jada jadu'n jayijp ytuniiyb yjadiiyb. Ca' nan hue' je' anajty tim cijxp tim tigooyb je xii je tiempo. ⁸ Nayñibidigíib tüg naax cajp miid huingbi naax cajp, e gobierno miid huingbi gobierno. E minipy mic ujx canaag'it etz mij yuu mijpa'm

xii ya. E jay ajcxy ooy yhuäniipy yjihuïhuïpy ycanaymijotcujc'ájtigixipy. Jada tzaachypí ayo'n tzondacni yi'anajty.

9 Chi Jesús yjacminañ:

—Nayguend'ájtigix miich ajcxy, com yi mmidzip ajcxy xymájtzixip, e xyciyéjccixip ma tungmiidpidijc, e xychachytungixip xyhuójpcixip ma yi judiojäy ñaymujctac ajcxy. Xyajníxcxixip mach ma rey etz ma gobernador ajcxy yhuinduu miid iich ycixpi com miich ajcxy xymibicyich. E miich ajcxy tiy'ajt myegipy miid iich ycixpi, ixti ma rey ajcxy etz ma gobernador ajcxy yhuinduu. **10** Ca' anajty xii tiempo paady mina ycixa'ñ naaxhuiñybí, chi ajcxy capxhuäcxthuïpy iich n'ayuc huindu'myb ñaaxhuiñ ma tüg'óciy naax cajp. **11** Co jay ajcxy xyajnícxip mach ma codungdijc co xytidyungixipy, chi ca' ni nej mjot'adiiyb, ni ca' mhuinmayipy nej m'adzóogixipy. Mgápxcixipy je ayuc huidibi Dios xymóoygixipy, com je ayuc huidibi mgápxcixip, ca' nan miich je' anajty ajcxy m'ayuc. Hue' je' je Espíritu Santo xymóoygixipy capxy ayuc. **12** Yeydijc ajcxy yciiyegamyb ma tungmiidpi yci'm y'uch ajcxy co huen yaj'ögyii. E nañ jadu'n je ungddeedy yciiyegamy yci'm y'ung ajcxy ma tungmiidpi. Nañ jadu'n yi' y'ung ajcxy ciyegipy yci'mdeedy co huen yaj'ögyii. **13** May naaxhuiñjay ca' xychogipy xyjihuïhuïpy miich ajcxy miid iich ycixpi. Pen miich ajcxy mmictinaayb ma mmibijcin, ypaadip miich ajcxy m'alma nüdzooçin.

14 Chi Jesús yjacminañ:

—Co anajty m'íjxcixy je huidibi Daniel ñimiydac jecy'ajty, co pinjaty jibic-huinma'ñ tumb ma ca' ypadyii ma Dios ytijc, huidibi ooy ycodzigiijity. Mich ajcxy huidibi tzinaayb jim Judea, co jadu'n m'íjxcixipy, chi nicx mgueectzooccix ma tungop.

15 Yi jäy ajcxy huidibi yajpatp ma ytijcnicxy ca' ñícxity tigoty ma ytijc. E ni ti jiiby cayajpidzimipy.

16 Yi jäy ajcxy huidibi yajpatp camjoty, ca' ajcxy ni-huimbidipy je' yjocxy huit huidibi ymiid.

17 Huin'it xii huin'it tiempo ayo'n pada'ñ je töxyjäy huidibi anajty ti y'ungtzimigy, e nañ jadu'n yi' ajcxy huidib miid y'ung ma'xung yajtzitzp.

18 May'ajt ajcxy mbijctzoohuipy ma Dios, co jada jadu'mbi ayo'n ca' ytuniiyb yjadiiyb ma anajty ytiiich tiémpity.

19 Yi jadu'mbi xii tiempo jäy ajcxy ayo'n tzaachhypi minaxipy yajnaxipy. Ni caminaaxii jäy jadu'n tzaachhypi mijcajee ti minaxy ti yajnaxy maabi Dios cojy naakhuiñbi oga'n, ixti chambaad. E caminaxii jadüg'oc ycajadiiyb jadu'n.

20 Pen ca' Dios capx'aduga'ñ yijiibì ayo'n xii ayo'n tiempo, ca' ni pin chögipy. Per Dios ycapx'adugamyb yijiibì ayo'n tiempo miid je mibijcpidijc ycixpi huidibi Dios ti huin'ixy.

21 Co yi jadu'mbi xii tiempo anajty ymiiñ, ca' mmibigipy, pen ji pinjaty xyñimaaygixy: "Ijxcix, cha yajpaady je Cristo", o "jim'am yajpaady je Cristo." Ca' mmibijccixipy jäy y'ayuc.

22 Minip jäy ajcxy huidibi ñayyajnaxaanigixy nej Cristo, e ymináangixipy co capxhuäcxy ajcxy Dios y'ayuc, e ca' yjanchity. Ytunipy ajcxy mij huinma'ñ etz mijpi ijxpejt, ixti jahuin'ina'ñ je mayjäy ajcxy huidibi Dios ti yhuin'ixyii.

23 Nayquend'ájtigix miid yi

jadu'mbi jää ajcxy, com jayijp iich miich ajcxy yi' tì nyajmiidmiydägy.

Nejada' je Dios y'ung yminipy jadüg'oc

24 Chi Jesús yjacminañ:

—Co anajty yi jadu'mbi ayo'n tiempo tì ñaxy, ycoodzihua'ñ etz je po' ca' y'ana'ñ. **25** Maymadza' ycähuip, e nañ yücxip huidijaty mic'ajt miid tzajpjoty. **26** Je huin'it xii je huin'it tiempo co jadu'n anajty ytunyii yjadyii, huin'it ajcxy m'ixipy, iich je jää huidibi tzoon tzajpjoty, co iich anajty nmiiñich jocjoty miid tüg'óciy nmic'ajt n'oy'ajtich. **27** Co jadu'n anajty nmiiñich, chi mic'amy nguexipyich iich n'ángeles ajcxy ma xii ypidzimy, ma xii ycidägy, ma jiimboj ypidzimy etz ma tichpoj ypidzimy. N'ángeles ajcxy yajmuga'ñ tüg'óciy iich njää, huidibi tì nhuin'ixyich, xim yam ma ajcxy yajpaady ya naaxhuiñ, etz jiiby tzajpjoty.

28 Chi Jesús yjacminañ:

—Jëb miich ajcxy tiy'ajt mbigipy ma yi higueri jadu'n nej je xii je tiempo mimb cidaacni. Co je higueri jadüg'oc ñihuamiiy, chi miich ajcxy mnejhuiy co tì yhuingoni mina ypottigiiyñi. **29** Nañ tim jadu'n co m'ixipy tuniib yjadiiyb tüg'óciy ijxpejt nej tì nnimaaygixy, chi mnejhuihuip co tì yhuingoni je tiempo mina nhuimbidipyich jadüg'oc ya naaxhuiñbi. **30** Janch iich miich ajcxy nimäy co jada huidibi tì nnimiyydacyich tuniib jadiib ca'ní anajty y'öctay je jää ajcxy huidibi jacjugy'ajtp jadachambi xii jadachambi tiempo. **31** Je tzajp etz je naaxhuiñbi cixipy tigoyipy. Iich n'ayuc huidibi ngapxyich, ca' ycxipy ytigoyipy ni caminaxii. **32** Ca' ni pin nejhuíy je xii je tiempo

mina ytuna'ñyii yjada'ñyii jadu'n nej ti iich miich ajcxy nnimaaygixy. Ni je ángeles ajcxy jiiby tzajpjoty ca' nejhuiiygixy, nañ ni iich, Dios y'ung', ca' nejhuiiy. Jéyi Dios Teedy tügpajc nejhuiy.

³³ Ni'ixi' ahuíjxcix. Mibijctzoogix Dios jabom jabom, com ca' mnejhuiiygixy mina anajty ytuna'ñyii yjada'ñyii yi huidibi ti nyajnimaaygixy. ³⁴ Yi xii yi tiempo huidibi minip jadu'n nipaady nej tüg comeeñyäy huidibi ñicxa'ñ ma tüg it lugar huidibi jígüegy yajpatp. Jayijp ca'ni anajty chooñ, chi yajníbijcy je ytumbi ajcxy nidüg nidüg je' ytung. E nimay je' ytumbi huidibi cuend'ajtp je tijc'aguu co huen ni'ixi' y'idipy ma tijc aguu. ³⁵ Ni'ixi' m'idiipy miich ajcxy. Com ca' mnejhuiiygixy mina je codijc yhuimbida'ñ ma tijc, pen namgodziy, o mij coodz, o moñi, o ma anajty ti yxiimiiyñi. ³⁶ Ca' jécyity co yjädipy timetiini, e xyajyöybéjtcixipy anajty mdzachmaagixy. ³⁷ Yi huidibi iich miich ajcxy ti nyajnimaaygixy, nañ jadu'n nimäyich tüg'óciy jay co huen ajcxy nidüg'óciy ahuíjxcixip ni'ixi' je xii je tiempo mina nhuimbidiipich jadüg'oc ya naaxhuiñ.

14

*Xicmujccixy capxmujccixy co Jesús
madzaangixy*

¹ Tigoy'ijtni anajty mejtz xii co judío jay ajcxy nixiiduna'ñ je pascua xii, mina ajcxy tzajcaagy cay huidibi ca' levadura miidity. Je judío teedy ajcxy huidibi jacmijtungmiid etz je esribas ajcxy huinma'ñ'ixtaaygixy nej jéb ameech májtcixipy

Jesús, e yaj'ögaangixy, ca'ydi je mayjäy nejhuüy.

² Chi ajcxy ñayñimayi miñ xyipy:

—Ca' y'óity co nmájtziṁ Jesús xiijoty. Com ca' yjécyity co je mayjäy yjotmätcottähuipy, e ytig̃ihuip huambi jihiyyib ajcxy.

Tüg töxyjäy pidacy aceite ma Jesús ycohuajc

³ E Jesús jím anajty yajpaady jím Betania. Hue' Jesús anajty yajpaady ma Simón ytijc, je Simón huidibi anajty ymiid nibüdz pa'm. Jesús iñaayb anajty ma caydac co ymiiñ tüg töxyjäy miid tüg tzaadüdz quiig ujtz miid perfume huidibi ooy oy yxuugy. Jada perfume ooy anajty chóohuity. Chi je töxyjäy yaj'ahuäch je quiig, e yajcöyogiy Jesús je perfume huidibi ooy oy yxuugy. ⁴ E nijéjity jäy ajcxy huidibi anajty jím, ca' anajty ajcxy yjotcúcity miid huidibi je töxyjäy ti tuñ, e ñayñimayi ajcxy miñ xyipy:

—¿Nej jada co ocyaj'ayooni yi perfume huidibi ooy oy yxuugy? ⁵ Jac'oy co ixipy yajtoogy yi perfume tugiig migo'px peexy, jigix yajpubedipy ayoobtijc.

E ca' jadu'n ajcxy tiṁ jäygädacy nej je töxyjäy ytuuñ miid Jesús, chi ix'ojy ajcxy je töxyjäy ayoob.

⁶ Chi Jesús yminañ:

—Ixmajtzcix jada töxyjäy. ¿Nej co m'amayiyygixy? Yi huidibi ti tuñ miid iich, ooy yi' y'óity. ⁷ Je ayoobtijc ca' ytigoy'idipy ma miich ajcxy nimina. Huen huidibi xii huen huidibi tiempo jéb mbubedip ajcxy ayoobtijc. Per iich ca' n'ida'ñich ya jecy miid miich ajcxy. ⁸ Jada töxyjäy ti tuñ miid iich jadu'n nej ti ymadägy. Yi' ti pidägy ma iich nninücx perfume huidibi ooy oy yxuugy.

Yí' jíjp'ijxpy mína naaxtigíhúa'ñích. ⁹ Janch iič miich ajcxy nímaaygíxy co huen yma'ámyity ya naaxhuiñ ma anajty yaj'íihuäcxy yajcapxhuäcxy jada ayuc jada tiy'ajt huídibí nídzoočin miid, yajnimiydägípy huídi jada töxyjäy ti tuñ, jígič capxpaady y'idiipy.

Judas cíyeccy yi Jesús ma ymídziip

¹⁰ Huin'it tiempo je Judas Iscariote, nídüg je nimajmetzpi huídibí Jesús anajty ti huin'ixy, oy miid ñaygapxyii je teedy mítungmíidpi nej jéb cíyeccy Jesús ma yi teedy ajcxy. ¹¹ Co je teedy mítungmíidpi ajcxy jadu'n mídoy, co je Judas cíyega'ñ Jesús ma yi ajcxy, chi ajcxy ooy yjotcugíiy. Chi ajcxy Judas meeñ yajhuinhuaníiy. Chi Judas yhuinma'ñ'ixtay nej jéb occíyeccy Jesús ma yi ajcxy.

Co Jesús y'adzu'ajty pascua xíijoty

¹² Chi paty je mij xii mína je xii'ajtpidijc tzajcaagy cay huídibí ca'p levadura miidity, e yaj'öccíxy je cöbixy huídibí ajcxy yajhuindzigiib anajty Dios. Chi ydiscípulos ajcxy y'amidooy Jesús:

—¿Ma'amy mdzocy co ni'ixiiyim je pascua xii adzu'ájtin?

¹³ Chi Jesús quejxy metz ydiscípulos ajcxy capjoty, chi nímay:

—Jim miid mnaybadiiyb tüg yëydijc huídibí níi tzimnícxp ma tüg majt. Miich ajcxy mbanicxiib je yëydijc. ¹⁴ Mbanícxipy ajcxy je yëydijc, ixti coon mbajädípy ma ytijc. E miich ajcxy mnímähuiipy je codijc: “Je Huindzin Jesús ñejhuíhuam ma miich miidity tüg cuarto ma je Huindzin Jesús miid ydiscípulos ajcxy jéb caaygíxy yi pascua xii

adzu'ájtin." ¹⁵ Je codijc ci'm xyajni'ixíygixyip tüg cuarto mijpí ma je mìmetz piso huídibí ti yajni'ixíy. Ma yijimbí cuarto miich ajcxy mni'ixíhuípy yi pascua xii adzu'ájtin.

¹⁶ Chi je metz Jesús ydiscípulos ajcxy tüyöychooñ. Co ajcxy yja'ty cajpjoty, chi ajcxy paty je cuarto, tím jadu'n nej Jesús jayíjp yminañ. E jím ajcxy ni'ixíy je pascua xii adzu'íbi.

¹⁷ Nam coodzíyñi anajty co Jesús yja'ty ma je cuarto miid jacjadyii ydiscípulos ajcxy. ¹⁸ Co anajty jím ycaaygíxy ma je caydac, chi Jesús yminañ:

—Janch iich miich ajcxy nimay co nidüg miich ajcxy huídibí cham caayb miid iich, xcyíyegaambich ma nmídzípich.

¹⁹ Co je Jesús ydiscípulos jadu'n midooy, chi ooy ytigíy tajpi maybi ajcxy, e ñay'amidóohuígy miñ xyípy, e tüg yminañ:

—¿Nej iich jada'ji?

E jadüg yminañ:

—¿Nej iich jada'ji?

²⁰ Chi Jesús yminañ:

—Yí'yi' nidügti yi nimajmetzp huídibí tocxmujcp miid iich ma tügpí texy. ²¹ Pues janch iich je', je jäy huídibí tzoon tzajpjoty, nbadaamybich tzaachypí ayo'n jadu'n nej yjaybétyty ma yi Dios ñecy. Per mij ayo'n pada'ñ je jäy huídibí xcyíyegaamich ma iich nmídzip. Jac'oy co ca' ycadimma'xung'ajty jada yéydijc.

²² Caayb ajcxy anajty, co Jesús conígy tüg tzajcaagy, e jayíjp yajnajx Dioscojuyip ma Dios, e chi tujc-huäcxy je tzajcaagy, moy je' ydiscípulos ajcxy. E co Jesús jadu'n tuñ, chi yminañ:

—Caaygix jada tzajcaagy. Jada tzajcaagy iich jada nninïcx.

²³ Chi Jesús conïgy je ügy vaso, e co Dioscojuyip yajnajxy, chi moyday ajcxy je ügy, e nidüg'óciy ajcxy uucy je ügy. ²⁴ Chi Jesús yminañ:

—Jada ügy iich nni'py'ajtpy huïdibi temamb ygamb. Je' jada jemybi Dios ycötújcín huïdibi Dios yejc miid jääj ajcxy ycixpi. ²⁵ Janch tiy'ajt jadu'n nej iich miich ajcxy nimaaygixy, co ca' jadüg'oc n'üga'ñich vino nií, ixti cooni anajty njädyich tzapjoty ma yi Dios y'ane'my.

Jesús capxpïdzimy co Pedro ymina'na'ñ co ca'yixy'adyii

²⁶ E co Jesús etz ydiscípulos ajcxy iiy tüg himno, chi ñicxy ajcxy ma je cop huïdibi xijip Olivos.

²⁷ Chi Jesús yminañ:

—Cham coodz xycöguëgaambich miich ajcxy, com jaybety jadu'n ma Dios ñecy ma jadu'n yminañ: “Nyaj'ögaamybich je cöbixy cuend'ajtpi, e huin'it je cöbixy queeg-huäcxtähuip.” ²⁸ Per co iich anajty njugypícyich jadüg'oc, co iich anajty ti n'ögyich, nícxibich jím Galilea jacjayip, ca'ydi miich ajcxy.

²⁹ Chi Pedro Jesús nimaayi:

—Oy ixipy yí jacjadyii miich mdiscípulos ajcxy xycöguectäy, per iich ca' miich ngöguëga'ñ.

³⁰ Per Jesús nimay Pedro:

—Janch tiy'ajt jadu'n nej yam nimäy, jadachambi coodz ma ca'ni anajty tzeyyaxïgy mejtz'oc miich xycoyüdza'ñich tugïig'oc, mina'na'ñ co miich ca' xy'ixy'adyiijich.

³¹ E Pedro ca' anajty cöbiga'ñ nej Jesús yminañ, chi mictägy minañ:

—Ca' iich miich ngoyüdza'ñ, oy ixyipy ndim'o'cich quipxy miid miich.

E nañ actim jadu'n jacjadyii Jesús ydiscípulos ajcxy yminañ nej Pedro ti yminañ.

Jesús mibijctzoy Dios jim Getsemaní

³² Jesús miid ydiscípulos ajcxy oyja'ty ma tüt it huidibi xíijip Getsemaní, chi Jesús je ydiscípulos ajcxy nimay:

—Iña' miich ajcxy ya, nami n'ocnícxyich jim'amy Dios mibijctzoob.

³³ Chi Jesús miid nicxy jëda'ajty Pedro, Jacobo etz Juan ma tüt it ahuingujc. Chi Jesús ytigiiy tajpi maybi jihuiiy jotmay. ³⁴ Chi Jesús yminañ:

—Njihuiybich tüt jotmay nej n'öga'ñich. Huim'gix miich ajcxy ya etz juugy m'íjtcixipy, ca' mmáagixipy.

³⁵ Chi Jesús niicxy jac'amijci'm, Dios mibijctzoy, e may'ajt pijctzoy co ixyipy ca' minaxy yajnaxy je tzaachypi huidi anajty ypadamy je huin'it hora.

³⁶ E Jesús anajty Dios mibijctzoy ymina'ñ:

—Dios, miid miich ca' ni ti chípity. Píjcigich jadataaabí tzaachhypi ayo'n, per ca' yjadú'nity nej iich ndzójcin, huen tuñyi jadu'n nej miich mdzójcin.

³⁷ Co Jesús nihuimbijty Pedro, Juan, etz Jacobo, chi oy ajcxy paady ti anajty ymi'ó'ccixy. Chi Jesús Pedro nimay:

—Simón, ¿nej ti mmi'ögy? ¿Nej ca' mmadäga'ñ m'idipy juugy tüt hora? ³⁸ Jugy'íjtcix, e mibijctzoogix Dios ca'ydi jibictuuyb mdigiiygixy.

Janch tiy'ajt co jotjoty ooy mnijot'ájtcixy mdunaangíxy yi oybi. Per yi mniñicx oy amaayity.

39 Chi Jesús jadüg'oc huinhuäctuuty je' ydiscípulos ajcxy, e jadüg'oc ñícxxy Dios mibijctzoob. May'ajt pijctzoy tím jadu'n nej je jayijp'atypi anajty ti ymina'ñ. **40** Chi Jesús yhuimbijty ma anajty ajcxy ydiscípulos yajpaady, e jadüg'oc oy pátciyx ti anajty ymi'öccixy, com ca' ajcxy mimadagy mähuii, e ni ca' ajcxy jajty nej adzohuipy Jesús. **41** Midugiig'oc Jesús ñícxxy ma je' ydiscípulos ajcxy, e yminañ:

—¿Nej ya mjacmáagixp mjacpoocxcixp? Maagix poocxcix jadachambi. Ti miid jadu'nyi. Ti je tiempo huaad'ájtni mina iich, je jäy huidibi tzoon tzajpjoty, xciyegipy ajcxy ma yi jibic jäydijc. **42** Maybidigcix, tzoc jámim. Chi ymiiñ je jäy huidibi xciyegaambich ma nmidzípich.

Mach ajcxy Jesús yajnícxix

43 Capxp anajty Jesús, co Judas oyjäty ma Jesús yajpaady. Judas hue' je' nidügti je majmetzpi huidibi Jesús yhuin'ijx. Judas miid miiñ mayjäy huidibi ajcxy miid pujx etz quipy. Je teedy mijitungmiidpi, je esribas ajcxy, etz je mijjäydijc ajcxy ti anajty quexy je mayjäy huidibi anajty madzamb Jesús. **44** Judas, je huidibi anajty ciyegamb Jesús, hue' anajty jayijp ti moy je mayjäy tüg ijxpejt huidibi miid jeb ajcxy ijxcabip Jesús. Jadu'n jayijp Judas ycapxytuñ miid yi' ajcxy, e yminañ:

—Je jäy huidibi anajty ndzücxypich, yi' je' anajty Jesús. Madziipy ajcxy, e myajnícxip miich ajcxy yajxon cuend'aty.

45 Mic'amy co Judas oyjädy ma Jesús yajpaady, chi nimijhua'cy, e n̄imay:

—Huindzin, Huindzin.

E co jadu'n yminañ, chi Judas Jesús tzücxxy. **46** Chi mic'amy je mayjäy Jesús mach, e yajniçxy ajcxy mach.

47 Per nidügti Jesús ydiscípulos juudy ypujxy ma ytjic, chi je teedy mijtungmiidpi tüg ytumbi ya-jitzaachiyyi, quejtzpujxi tüg ytätzac. **48** Chi Jesús je mayjäy n̄imay:

—¿Ti co miich ajcxy xyñimiiñich miid pujx etz quipy, jadu'n nej jihiyy iich tüg meetzpi? **49** Jabom jabom nyaj'ixpijcyich jääy jiiby ma Dios ytjic ma miich ajcxy myajpaady, e ni ca' miich ajcxy xymajchich. Paady jadu'n ytunyii yjadyii jigix yi' yajcuydumb nej ity jaybety ma Dios ñecy.

50 Chi je' ydiscípulos ajcxy yajhu'imy Jesús naydügpajc. Chi je' ajcxy yqueegy.

Je jääy mutz'anägnip huídibi quectzög

51 Per tüg yujcyeg anäg huídibi anajty payööy Jesús n̄imóchity anajty miid tüg sábana. Chi Jesús ymídzip ajcxy majch je yujcyeegpí. **52** Chi je yujcyeegpí cíqueegtuty je mayjäy, yajhu'imy ysábana, e yquecytzögy n̄ihuädz ixhuädz.

Jesús mij juntijoty

53 Chi ajcxy yajniçxy Jesús mach ma je teedy mijtungmiidpi yajpaady. Chi mic'amy ñaymuji tüg'óciy teedy ajcxy huídibi mijtungmiidip, e tüg'óciy mijjäydijc, etz tüg'óciy esribas ajcxy.

54 Chi Pedro jíguëgy anajty panicxy je mayjäy ajcxy ixti oy yja'ty ma je teedy mijtungmiidpi

ytiba'. E jím ixtacy quipxy miid policía ajcxy agujc, yxaamgixy anajty ma jiinba'.

⁵⁵ Je teedy ajcxy mijtungmiidpi etz tüg'óciy je judíojäy ytungmiidpi ajcxy yhuinma'ñ'ixtaaygixy nej ajcxy jéb Jesús yajpocyca' miid ajcxy yxihuín, e jadu'n jéb moogixy yi öcín. Per ca' ajcxy paady huinma'ñ. ⁵⁶ Mayjäy nihuambetty Jesús miid anii, e ca' ajcxy y'ayuc ytügiy. ⁵⁷ Nijejity jääytinayigy juntajoty, e nihuambety ajcxy Jesús, yminaangixy:

⁵⁸ —Iich ajcxy amido'ijt Jesús y'ayuc tüg tecy, co jadu'n yminañ: "Njidaamybich jada Dios ytijc huídibi jääyticixy, e codugiig xii gojtigadzipich huingbi huídibi ca' jääy cojy."

⁵⁹ Per ni ca' ytügiy ajcxy y'ayuc nej ajcxy Jesús nihuambetty, ac tigachjaty nidüg nidüg yminañ ajcxy.

⁶⁰ Chi je teedy huídibi je jacmijtungmiid ytinayigy juntajoty, chi y'amidooy Jesús e nimay:

—Jesús, ¿ca' nej m'adzohua'nyi? ¿Ca' mmidoy nej xychachxigixy?

⁶¹ Per Jesús amoñ y'ijty. Ca' ti ayuc adzohuimbi-jty. Chi je teedy jadüg'oc migapxy Jesús nimay:

—¿Nej miich je' je Cristo, je Dios y'ung?

⁶² Chi Jesús yminañ:

—Janch jadu'n, iich je' je Cristo, je jääy huídibi tzoon tzajpjoty, e miich ajcxy xy'ixipich iñäyich ma je mijpi Dios ymijc a'oy'amy. Nañ jadu'n xy'ixipyich miich ajcxy jocjoty co anajty nhuimbityich jadüg'oc ya naaxhuiñ.

⁶³ Chi je teedy huindzech huinhuocy ycim yhuit, je' je' tiy'átip co ca' anajty yjotcújcity miid Jesús y'ayuc, chi yminañ:

—¿Ti testigo njac-huaaním? ⁶⁴ Miich ajcxy ci'm ti mmidoogíxy yi' y'ayuc, jadu'n nej ycapxtigoy miid Dios. ¿Nej miich ajcxy minaangíxy?

Chi nidüg'óciy ajcxy yminañ co janch jadu'n Jesús mij oy ti ycapxtigoy miid Dios ytiy'ajt, paady huaad mooygíxy yi' o'cin.

⁶⁵ Chi nijéjity jää yhuindzujígy Jesús. Chi ajcxy huingoxodziy, cójxcíxy, e chi ajcxy nimay:

—Octiygapx. ¿Pin ti xycøjxy?

E je policiatijc ajcxy cojxy Jesús ma yhuiñyijip.

Pedro ycoyüch Jesús

⁶⁶ Pedro tibäy anajty y'ahuixy. Chi ñimijhuäci tüg tumbi töxyjäybí huídibi anajty tumb ma je teedy ytijc. ⁶⁷ Co je töxyjäy ijxpaty Pedro iñäy anajty jiinba'áy, yxaamb anajty. Chi huindicxpejty Pedro, e nimay:

—Miich nañ miidhuídijtpy anajty je Jesús yi Nazaretpi.

⁶⁸ Per Pedro ca' cöbijcy je töxyjäy y'ayuc, e yminañ:

—Ca' n'ixy'adyiijich jada Jesús. Ni ca' nhuinjihuíyich ti miich nimiydacpy.

E mic'amý Pedro ypidzímy jiiby, e tím huin'ítiy tüg tzeyñi'aa oy yaaxígy. ⁶⁹ Chi jadüg'oc je tumbi töxyjäybí huindicxpejty Pedro, e nimay je jää ajcxy huídibi jím yajpatp huingon, e yminañ:

—Jada je' nidügti huidi anajty miid huídity Jesús.

⁷⁰ Chi Pedro jadüg'oc yminañ co ca' ix'adyii. Co hueeñi, je jää ajcxy jadüg'oc Pedro nimay:

—Janch co miich je' nidügti ma Jesús yjäy miñ, Galileo jää miich, com nmidooybich miich m'ayuc nej Galileo jää ycápoxicxy.

71 Co ajcxy jadu'n yminañ, chi Pedro mictägy ñaygogapxi co ca' yi' miidhuiddity Jesús, yminañ:

—Dios y'ijxpy ñejhuiiyb co tiy'ajt ngapxyich, co ca' n'ixy'adyijiich yi' Jesús huidibi miich ajcxy mni-gapxyp.

72 Co Pedro ycapxymaayi tím huin'itiy tüg tzeyñi'aa yaaxigý mamejtz'ocpi. Huin'it Pedro jäymetzcoody nej Jesús ñimäyii: "Cham coodz jayijp ca'ni anajty tzeyñi'aa yaaxigý metz'oc, ti anajty miich mina'ñ tugig'oc co ca' xy'ix'adyijiich." Co Pedro jadu'n jäymetzcoody Jesús y'ayuc, chi tajy may ñayjihuiiyi, e ytigiiy yaaxpi.

15

Jesús ma Pilato yhuinduu

1 Co yximiyy, chi je teedy ajcxy huidibi mij tung miid, je mijjäydijc, je esribas ajcxy, etz tüg'ociy judíojäy huidibi mij tung miid yöymujctay ajcxy. Chi nidüg'ociy ajcxy yajníxcixy Jesús cíxoch ma Pilato, je gobernador. **2** Pilato Jesús y'amidooy, nimay:

—¿Nej miich rey'ajtp ma yi' judíojäy ajcxyi?

Chi Jesús yminañ:

—Miich jadu'n minamb.

3 Je judío teedy ajcxy huidibi mijtungmiidpi mictägy tzachxigixy Jesús miid canaagnax xihuín.

4 Chi Pilato jadüg'oc Jesús y'amidooy, nimay:

—¿Ca' nej m'adzohuañi? Ix nej yi mmidzip ajcxy xychachxigixy.

5 Chi Jesús ca' ni nej y'adzooy. E Pilato ooy chachhuinmay'ahuidijty.

Jesús yajmoy ysentencia co y'ögipy

6 Com xiijoty anajty, je gobernador Pilato najtzmadiiy tūg machyjäy, je huídibi je mayjäy anajty ypijctzoogixyp. **7** Pujxtijc iñaayb anajty jím Jerusalén tūg machyjäy huídibi anajty yxii Barrabás. Barrabás pujxtijc iñaayb anajty quipxy miiid jacjadyii jääy huídibi anajty ti midziptzoon je gabinero romano, e ti anajty yjäyyaj'ó'ccixy. **8-9** Co anajty je may yxii'ajtpidijc may'ajt pijectzoogixy ma Pilato co najtzmadiihuip tūg machyjäy, chi Pilato yminañ:

—¿Nej mdzojccixyp co nnajtzmadiihuibich je judíojäy ajcxy yrey?

10 Pilato ñejhuiyb anajty co mañ'ajtingíxy anajty ajcxy je teedy mijtungmiiidpi ti ciyejccixy Jesús. **11** Per co Pilato jadu'n yminañ, chi je teedy ajcxy mijtungmiiidpi ooy ajcxy yajhuamgoty yajjihuiygotty je mayjäy co huen je Pilato najtzmadiiy je Barrabás. **12** Chi Pilato y'amidooy je mayjäy jadüg'oc:

—¿Nej miich ajcxy mdzocy ndunipyich miiid jada yëydijc huídibi jääy ajcxy ytijpy co yrey'aty ma yi judíojäy ajcxy?

13 Chi je mayjäy mic yminangottay:

—Yajcruutzpet.

14 Chi Pilato yminañ:

—Per ¿ti yi' ti tundigoy?

Huin'it je mayjäy nigi mic yminañ:

—¡Yajcruutzpet!

15 Co jadu'n je mayjäy ajcxy miätägy yminanday, chi Pilato anajty yajjotcujc'adaangixy je mayjäy, chi najtzmadiiy je Barrabás. E co yajci'ajttay yi Jesús, chi ciyejcni co huen yajcruutzpedyii.

16 Chi je soldados ajcxy yajnicxy Jesús ma je agujtijc tiba', e jím ñaymujci tüg'óciy soldados ajcxy huídibi yajpatp anajty jím Jerusalén. **17** Chi ajcxy yajnijeniyy je Jesús tüg rey yhuit, color ucypi e yajcojeniyy ajcxy apy corona. **18** Chi je soldados ajcxy yminañ:

—¡Viva jada judío rey!

19 Chi je soldados ajcxy huoypy Jesús ma ycohuajc miid paxy, e huindzuj jjiptzujcixy ooy, e huingojxtinay'ahuíygixy janch ypaad nej jihiúy ooy huindzigíygixy. **20** Co je soldados ajcxy nixiictay yajxiictay Jesús, chi ajcxy jeeni je yrehuit color ucypi, e yajnijeniyy ajcxy yci'm yhuit jadüg'oc. Chi ajcxy Jesús miidcajppidzimy co anajty yajcruutzpedaangixy.

Co Jesús yajcruutzpejti

21 Tü'am ajcxy tüg jääy miidnaybatí, hue' anajty yxii, Simón, ycogájpity jím Cirene, Alejandro etz Rufo je' anajty yteedy. Hue' anajty choñ camjoty. Chi ajcxy adzip nímay Simón co huen jaccajpi Jesús ycruudz.

22 Chi ajcxy yajnicxy Jesús ma tüg it lugar huídibi yxii Gólgota, je ayuc Gólgota jadu'n yhuimbídzimy o'cpí cohuajc. **23** Chi ajcxy moy Jesús vino huen ügy tem huídity miid mirra tzoy. Per ca' Jesús cobiçcy je vino nií. **24** Chi ajcxy yajcruutzpejty Jesús. E huin'it je soldados ajcxy suerte ijxy, co anajty ajcxy Jesús yhuit yajhuäcxaani, oc'ixaangixy piñ anajty ocjé'ájtíp.

25 Petyxii anajty co ajcxy yajcruutzpejty Jesús. **26** Je ayuc huídibi ajcxy yjaay ma Jesús cruudz, jadu'n yminañ:

—Je judíojäy ajcxy yRey. ²⁷ Quipxy miid Jesús ajcxy yajcruutzpejty metz meetzpi. Tüg meetzpi ajcxy yajcruutzpejty a'oy'amy ma Jesús ymijc, e jadüg anajty'amy. ²⁸ Yajcuyduñ nej anajty jaybety miñ ma Dios ñecy, ma jadu'n yminañ: "Yaj'amichoomujc je Cristo miid je pocyjäy ajcxy."

²⁹⁻³⁰ Je mayjäy huídibí ajcxy naxiiyb anajty ma Jesús yajpaady cruutzcíxy, ooy anajty ajcxy ycöjigiiyñ, nixiicy yajxiicy ajcxy Jesús, yminañ ajcxy:

—Bah, miich huídibí Dios ytijc mjidaanip, e codugíig xii huingbi myajpidiga'ñ, miich ci'm cham naygohuaani, e minac cruutzcíxy.

³¹⁻³² Nañ jadu'n je teedy ajcxy mijtungmiidpi etz je escribas ajcxy nixiicy yajxiicy ajcxy Jesús ñayñimayi miñ xyipy:

—Jada Jesús ti cohua'ñ jacjadyii jäy, e ca' jaty nej ci'm ñaygohua'niyb. Pen janch, co jada Jesús yjéjity je Cristo huídibí rey'adamb ma yi judíojäy ajcxy, ymiid ixyipy mic'ajt jaydëb ci'm yminagipy cruutzcíxy. Co jadu'n ixyipy n'íjxim co ci'm ti yminacy cruutzcíxy, huin'it mibíjcim co janch jada jéjity je Cristo huídibí rey'ajtp ma yi Israel jäy.

Nañ jadu'n je metz meetzpi ajcxy huídibí crutzpejt quipxy miid Jesús nixiicy yajxiicy ajcxy je Jesús.

Co Jesús y'ögy

³³ Co ycujcxiiji, chi ycoodziygiday tüg'óciy naaxhuiñ. E jadu'n je naaxhuiñ y'ijty coodz ixti minacyxii. ³⁴ Minacyxii Jesús mic yminañ miid aramaico ayuc:

—Eloi, Eloi, ¿lama sabactani? —yí jadu'mbi ayuc hue' yhuimbidzímy: Tat Dios. Tat Dios. ¿Na'amy co tí xy'ix'ixyích?

³⁵ Nijéjity jay huídibi anajty jím yajpatp huingon ma Jesús, co midoo jadu'n ajcxy Jesús y'ayuc, chi ajcxy ymínañ:

—Midoogix, Elías yí' yaaxtaayb.

³⁶ Chi nidügti ajcxy ninicxy Jesús poyígy, tí anajty yajxoogy pixy miid vinonii ta'mbi, e yajjijpxodziyy je pixy ma tūg paxy, e jadu'n yajja'ty je vino nii ta'mbi ma Jesús y'ahuac, huen muucip je vino nii ta'mbi. Co jadu'n tuñ, chi ymínañ:

—Tzoc oc'ahuíjxim pen mimb Elías, e miñ yajminagyii ma yí cruudz.

³⁷ Chi Jesús mic ycapxqueegy, chi y'o'cy. ³⁸ Co Jesús y'o'cy, chi je mapxhuit yciitzhua'cxy tìnä'amy huídibi anajty miid y'adiydútyity je Dios ycuarto ma je teedy mijtungmiidpi ytigiy tūg tecypajc jímijt jímijt. ³⁹ Je soldado huindzin huídibi anajty tinaayb ma Jesús yhuinduu, co jadu'n midoy nej Jesús mic yaaxqueegy, e ijxy nej y'ögy, chi ymínañ:

—Janch co jadayaabi yëydijc anajty Dios ung'adyii.

⁴⁰ Nañ jím anajty nijéjity töxyjäydijc ymij'íjxcixy jiguëgy. Jím anajty yajpaady María Magdalena, etz je jadiégpi María, Jacobo je mutz'anagnip ytaj, etz José ytaj. Nañ jím anajty yajpaady Salomé.

⁴¹ Jadayaabi töxyjäy ajcxy miidhuídijt Jesús, e tí anajty pubéjtcixy taabi anajty Jesús yajpaady jím Galilea ñaaxjot. Nañ jadu'n anajty jím yajpaady jacnaagity töxyjäydijc ajcxy huídibi anajty tí ycoody jím Jerusalén quipxy miid Jesús.

Jesús yajnaaxtigíiyii

42-43 Paady co chu'iiyñi hue' anajty viernes mīna judíojaÿ ñayyajpocýñihuáatzigíxy, jaydëb anajty amay'adaangíxy je sábado xii je com jabom. Chi José huidibi anajty cogajp Arimatea yjotmictuñ, chi ytigíiy ma je gobernador Pilato, pijctzooy may'ajt co yajnaaxtigíhuaani Jesús ñinícx. E hue' je' José anajty tungmiid ma yi'judíojaÿ ajcxy. José yijp'ijxpy anajty mīna Dios pidäga'ñ yi' y'ané'min ya naaxhuiñ. **44** Pilato ooy tzachhuinmay co Jesús tím mic'amy ti y'ögy anajty, paady huoodzoy je soldado huindzin, e tiy'ajt pijctzoy pen janch co Jesús ti anajty y'ögy. **45** Co je soldado huindzin tiy'ajt yejcy co Jesús ti anajty y'ögy, chi nímay José co huen yajnaxtigíhuípy Jesús. **46** Chi José juy poob huit, e co yajmínajcy Jesús ñinícx, chi mo'ñ miid je poob huit, e chi pidacy ma tüg tzaajut huidibi anajty ti yajtzejztüdy ti yajpadüdy ma tüg tzaahuingueetz. E chi yaj'adujcy je öcpí jut miid tüg mij tzaa. **47** E je metzpi töxyjäy María Magdalena etz je jadügpi María huidibi José ytaj'ajtpy huindiicxp anajty ajcxy co Jesús ñaaxtigíiy.

16

Jesús yjugypijcy jadüg'oc

1 Com jabom jopy, domingo, chi je tugiig töxyjäy ajcxy María Magdalena, María Jacobo ytaj etz Salomé juy ajcxy tzoy huidibi ooy oy xuugy, pidägaangíxy anajty ma Jesús ñinícx. **2** Je tugiigpi töxyjäy chooñ domingo, semaan ixtigí', tím jopyñi. Ti anajty ypidzimni je xii co ajcxy oyjädy ma je öcpí

jut. ³ Chi je tugiigpí töxyjäy ajcxy nayñimaayí miñ xyipy:

—¿Pin xy'ocpubéjtím jígihiipy je mij tzaa huidibi miid agiiyity je öcpí jut?

⁴ Per co ajcxy ijxy je öcpí jut, chi ajcxy ijxy ahuingujc je mij tzaa anajty ytiguejcnäy huidibi je öcpí jut anajty agiiydujcp. ⁵ Chi ajcxy ytigiiy jutjoty. E chi ajcxy ijxy tüg yeeg'anäg iñäy anajty a'oy'amy ma je' ajcxy. E je yeeg'anäg poob huit anajty ymíid. Co ajcxy jadu'n ijxy je yeeg'anäg jiiby jutjoty, chi je töxyjäy ajcxy ooy chigiiy. ⁶ Chi je yeeg'anäg nímay je töxyjäy ajcxy:

—Ca' ooy mdzigiyygixy. Miich ajcxy je' m'ijxtaaygixp je Jesús huidibi cogajp Nazaret, je huidibi jäy ajcxy yajcruutzpejt. Ti je' yjugypicy. Ca' je' ya. Oc'íxcix ya ma ajcxy pídaacci. ⁷ Níxcix, nímaaygix Pedro etz yi jacjadyii Jesús ydiscípulos ajcxy co Jesús nícxip jayijp jím Galilea, e jím Galilea ñaybadíyb ajcxy miid Jesús, jadu'n nej ajcxy ñímaayi jayijp'aty.

⁸ Chi je töxyjäy ajcxy jím yqueegy ma je öcpí jut, com ti anajty ooy chigiiygixy. Ooy anajty ajcxy chiyuy miid tzigíñ. E ni ca' ajcxy nímay ni pin nej anajty ti íxcixy, com ooy anajty chigiiygixy.

Jesús ñaygue'xici ma María Magdalena

⁹ Je domingo, semana ixtigí', co Jesús yjugypicy, chi ñayguëxici jayijp ma María Magdalena, je' je' je töxyjäy huidibi anajty Jesús ti yajpidzimi huixtujc ca'oybi ma yjot yhuinma'ñ. ¹⁰ Chi María Magdalena nícxip ma Jesús ydiscípulos ajcxy huidibi miid yhuidijty, e nímaaygixy nej anajty yi' ti ixy Jesús co ti yjugypicy jadüg'oc. E Jesús ydiscípulos

ajcxy ooy anajty ytájycixy ymágixy etz yaaxcixy.
11 E co ajcxy midoohui je María y'ayuc, co anajty ti
 ixy Jesús juugy, chi ca' ajcxy mijpidaaci y'ayuc.

Jesús nayguëxíci ma metz ydiscípulos

12 Co hueeñi, Jesús ñayguëxíci nañ jadu'n ma
 metz je' ydiscípulos huidibí ñicxp anajty ajcxy
 camjoty. **13** Chi je metzpi discípulos ñicxy ajcxy
 mic'amy oy nimaaygixy je jacjadyii discípulos
 ajcxy co ti íjxcixy Jesús. E je jacjadyii discípulos ca'
 ajcxy mijpidaaci je metzpi discípulos y'ayuc.

Huidi Jesús ydiscípulos yajnibijc

14 Jac com jecy, Jesús ñayguëxíci ma je majctügpí
 discípulos ajcxy ma anajty y'iñaaygixy ma caydac.
 Chi Jesús ojy ajcxy co ca' ajcxy mibijccixy co ooy
 ajcxy yjot yjuuñity, ca' ajcxy mijpidägy jacjadyii
 piñ anajty ti y'íjxcixy Jesús. **15** Jesús je' ydiscípulos
 ajcxy nímay:

—Nícxcix miich ajcxy ma tüg'óciy naaxhuiñjäy,
 ma tüg'óciy naax cajp, e capxhuäcxciñ ajcxy
 je oybi ayuc nej jääj ajcxy jëb y'almanidzögipy.
16 Piñjaty mibijc etz ñibejtcixy, ypaadip ajcxy
 y'almanidzoocin. Per, piñjaty ca' mijpidägy tiy'ajt
 hue' ajcxy y'alma tigoyip miid ypoçy ycixpi.
17 Yi jääj ajcxy huidibí mibijcp, ooy ajcxy ijxpejt
 túngixipy. Miid iich nxii iich nmic'ajt yajpidzimipy
 ajcxy ca'oybi ma jääj ajcxy yjot yhuinma'ñ. Nañ
 jadu'n ycápoxixipy huingbi ayuc. **18** Ymadziipy
 ajcxy tza'ñ, e ca' nej yjájtcixipy. E co ajcxy veneno
 ügip, ca' ajcxy ypa'mduniib. E co ajcxy cñixájipy
 pa'mjääj, tzögip je pa'mjääj.

Jesús ypätiyñi tzajpjoty

19 E co je Huindzin Jesús ycapxy ycijxy miid je' ydiscípulos ajcxy, chi ypätigiiyñi tzajpjoty. Jiiby tzajpjoty Jesús yajpaady ma Dios ymijc a'oy'amy, miid mij'anemín. **20** Chi Jesús ydiscípulos ajcxy chooñ nícxci xy cajp cajp capxhuäcxy ajcxy Jesús y'ayuc ma nidüg'óciy naax cajp. E je Huindzin Jesús ooy ajcxy ypubejtí ypubidigiyyi, mic'ajt moy je' ajcxy miid je ijxpejt je mijhuinma'ñ huídibí ajcxy tumyb. Jadu'ñyi jadu'n. Amén.

El Nuevo Testamento en mixe de Coatlán New Testament in Mixe, Coatlán (MX:mco:Mixe, Coatlán)

copyright © 1976 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Coatlán Mixe (Mixe, Coatlán)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Coatlán [mco], Mexico

Copyright Information

© 1976, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Coatlán

© 1976, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-11-16

**PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022**

4190de74-18ab-52cf-ba4e-5f99ab05892f